

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO – 4101-009-04/2014

P/14/061

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

ul. Kilińskiego 210, 90-980 Łódź

T +48 42 239 32 00, F +48 42 239 32 90

llo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli

P/14/061 – Działalność szpitali samorządowych przekształconych w spółki kapitałowe.

Jednostka
przeprowadzająca
kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi.

Kontroler

Agnieszka Tomalska, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr 90037 z dnia 7 lipca 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2)

Jednostka
kontrolowana

Starostwo Powiatowe w Poddębicach, ul. Łęczycka 16, 99-200 Poddębice (zwane dalej „Starostwem”).

Kierownik jednostki
kontrolowanej

Ryszard Rytter, Starosta Poddębicki (od dnia 1 grudnia 2010 r.).

(dowód: akta kontroli str. 3-7)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Starostwo prawidłowo przygotowało oraz skutecznie przeprowadziło proces likwidacji Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Poddębicach (dalej „SPZOZ” lub „Zakład”). Z zachowaniem procedur przewidzianych w obowiązującym w tym zakresie prawie, powołano w miejsce SPZOZ spółkę, której przedmiotem działania było zapewnienie ciągłości udzielania świadczeń zdrowotnych. Nowopowstała spółka utworzyła niepubliczny zakład opieki zdrowotnej („NZOZ”) oraz została wyposażona w niezbędne składniki majątku. W wyniku podejmowanych przez Powiat skutecznych działań, wyegzekwowano 82,3%² należności przejętych po zlikwidowanym SPZOZ i ujawnionych po jego likwidacji (wraz z należnymi odsetkami za zwłokę), a pozostającą do spłaty na dzień 30 kwietnia 2014 r. kwotę 585,4 tys. zł objęto działaniami windykacyjnymi. Starostwo dokonało też spłaty większości (80%) zobowiązań spośród przejętych po zlikwidowanym SPZOZ oraz ujawnionych do 30 kwietnia 2014 r. Z zobowiązań w łącznej wysokości 57.819,5 tys. zł (w tym 4.860,2 tys. zł ujawnionych po zlikwidowaniu Zakładu), m.in. przy udziale uzyskanej z Ministerstwa Zdrowia dotacji, spłacono wszystkie zobowiązania wymagalne, zaś umorzono lub odpisano (skompensowano) zobowiązania w wysokości 801,7 tys. zł. Pozostała do spłaty kwota 11.756,7 tys. zł dotyczy głównie rat kredytu udzielonego w 2007 r. przez BRE Bank Hipoteczny SA, z ostatecznym terminem spłaty do października 2032 r. oraz rozłożonych na raty zobowiązań wobec ZUS (z ostatecznym terminem zapłaty do grudnia 2021 r.).

Powiat, jako jedyny właściciel „Poddębickiego Centrum Zdrowia” Sp. z o.o. (zwanego dalej „PCZ Sp. z o.o. lub „Spółką”), prowadził bieżący nadzór, w tym monitoring jego sytuacji finansowej. Przeprowadzał też niezbędne analizy w zakresie potrzeb zdrowotnych oraz warunków funkcjonowania systemu ochrony zdrowia. Zmiana formy organizacyjno-prawnej działalności Szpitala, wpłynęła korzystnie na jego kondycję finansową, a nowopowstała Spółka reguluje zobowiązania i od 2012 r. wypracowuje zyski. NIK zauważa jednak, że wpływ na osiągnięty wynik finansowy miał fakt, że Spółka wydierżawia od Starostwa większość środków trwałych, niezbędnych do udzielania świadczeń medycznych, ponosząc

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Z uwzględnieniem umorzeń i odpisów,

niskie koszty z tytułu czynszu dzierżawnego, a Powiat, jako ich właściciel nalicza ich amortyzację.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły w szczególności:

- zaewidencjonowania odsetek z tytułu nieterminowej zapłaty przez Spółkę czynszów dzierżawnych w ciężar konta dotyczącego należności przejętych po zlikwidowanym SPZOZ (błędnie oznaczając kontrahenta),
- niedochodzenia należności Powiatu z tytułu realizacji umów dzierżawy gruntu, zawartych ze Spółką w dniach: 20 czerwca 2013 r. i 9 października 2013 r.
- zwłoki w wystawianiu wezwań do zapłaty należności z tytułu dzierżawy majątku przez Spółkę,
- nienależnego przypisania w 2013 r. jednemu z byłych dłużników należności w kwocie 2.550,05 zł.

Ponadto, uwagi kontroli dotyczyły w szczególności przekazania wnoszonego do Spółki aportem tomografu komputerowego wg wartości ewidencyjnej (księgowej), w wyniku zaniechania przeprowadzenia jego wyceny, a także nieskutecznego nadzoru sprawowanego przez Powiat nad realizacją obowiązków likwidatora SPZOZ, w tym m.in. terminowego i rzetelnego przeprowadzenia inwentaryzacji składników majątku Zakładu w likwidacji oraz niezwłocznego protokolarnego przekazania majątku po SPZOZ (ujętego w bilansie na zakończenie likwidacji).

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Przekształcenia SPZOZ-ów w spółki kapitałowe.

1.1. Ocena przygotowania i prowadzenia procesu przekształcenia SPZOZ w spółkę kapitałową oraz wykorzystania środków z budżetu państwa przeznaczonych na jego wsparcie.

Opis stanu
faktycznego

Kontrolą objęto proces likwidacji SPZOZ w Poddębicach oraz utworzenie w jego miejsce niepublicznego zakładu opieki zdrowotnej, a także sposób prowadzenia przez Powiat Poddębicki nadzoru właścicielskiego.

Decydujący wpływ na decyzję o przekształceniu SPZOZ w Poddębicach w NZOZ miała jego bardzo trudna sytuacja finansowa i ekonomiczna, a zwłaszcza wysoki i narastający stopień jego zadłużenia, wynoszący na koniec 2008 r. ok. 45 mln zł, z przewagą zobowiązań publicznoprawnych (ok. 29 mln zł). Na koniec 2010 r. wartość sumy bilansowej SPZOZ wynosiła 4,5 mln zł, a wartość księgowa kapitału Zakładu była ujemna i wyniosła -46,2 mln zł. Na dzień zakończenia likwidacji, zobowiązania wymagalne SPZOZ wyniosły niemal 53 mln zł, co przy budżecie Powiatu na poziomie 28 mln. zł i kontrakcie z NFZ 14,9 mln. zł, stanowiło zagrożenie dla kondycji finansowej Powiatu (groźba bankructwa Powiatu). Ponadto, wśród przesłanek decyzji o likwidacji SPZOZ i utworzenia w jej miejsce Spółki były: niski kontrakt na świadczenia zdrowotne, zajęcie komornicze przychodów z NFZ na rzecz ZUS oraz narastające żądania placowe i niezadowolone załogi zagrażające odejściem od łóżek (strajkiem).

W okresie roku poprzedzającego rozpoczęcie likwidacji, SPZOZ w Poddębicach nie podlegał zmianom organizacyjnym polegającym m.in. na wydzieleniu jego części i przekazaniu majątku podmiotom trzecim. Powierzchnie niezagospodarowane przez SPZOZ w 2010 r. zostały wyłączone z użyczenia, celem ewentualnego ich wydzierżawienia innym podmiotom na działalność medyczną w zakresie, którego SPZOZ nie realizował ze względu na brak umowy z NFZ, tj.: ortopedii, podstawowej opieki zdrowotnej, chirurgii szczękowej.

Wobec trudnej sytuacji finansowej Zakładu, władze Powiatu postanowiły wziąć udział w Programie restrukturyzacji oddłużenia SPZOZ. W tym celu, Rada Powiatu w Poddębicach³ wyraziła intencję uczestnictwa w programie wieloletnim pod nazwą „Wsparcie

³ uchwała nr XLI/234/09 z dnia 30 czerwca 2009 r.,

jednostek samorządu terytorialnego w działaniach stabilizujących system ochrony zdrowia – Plan B⁴.

Uchwałą Nr VIII/51/11 z dnia 5 maja 2011 r. Rada Powiatu przyjęła opracowany w oparciu o założenia Planu B program reorganizacji w systemie ochrony zdrowia na obszarze Powiatu Poddębickiego w zakresie dotyczącym SPZOZ.

(dowód: akta kontroli str. 7-17, 21-22, 34-38, 266-267, 1900-1902, 1909-1916)

Przygotowując proces przekształcenia SPZOZ, Zarząd Powiatu zlecił⁵ firmie Doradca Consultants Ltd. Sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni wykonanie analizy ekonomiczno-finansowej (biznesplanu) SPZOZ w Poddębicach oraz propozycji restrukturyzacji i spłaty zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego powstałych w wyniku likwidacji Zakładu. Poniesiony przez Powiat koszt tych opracowań wyniósł 61.500 zł brutto.

Biznesplan określał m.in. możliwości i niezbędne warunki dla funkcjonowania spółki kapitałowej w okresie pięciu lat od dnia wpisania nowopowstałego NZOZ do rejestru zakładów opieki zdrowotnej. W dokumencie tym zawarta została też analiza dotycząca konkurencji i infrastruktury służby zdrowia w rejonie działania SPZOZ w Poddębicach, w tym ocena lokalnego rynku świadczeń zdrowotnych (konkurencji) i pozycji placówki na tym rynku (SPZOZ w Poddębicach należy do najmniejszych spośród porównywanych, posiada 7% rynku, dostarcza typową ofertę świadczeń, pokrywającą się z oferowanymi przez konkurencyjne jednostki, posiada jednak nowoczesny majątek, a tym samym standard pomieszczeń i usprzętowanie, jest jednym z najnowszych szpitali w Polsce). W punkcie 6. *Wskaźniki demograficzne i epidemiologiczne dla regionu*, analiza wskazywała na występujące w powiecie zjawisko starzenia się społeczeństwa, co miało wpływ na ilość udzielanych świadczeń zdrowotnych oraz zwiększone zapotrzebowanie na świadczenia medyczne w latach kolejnych. Obejmowało również analizę rozwoju usług przez NZOZ, ocenę możliwości wypracowania przyszłych przychodów, w tym usług komercyjnych oraz analizę inwestycji (SPZOZ wykorzystuje obiekty i infrastrukturę szpitala w formie umów użyczenia – w większości majątek jest własnością powiatu, dzięki temu SPZOZ jest dobrze wyposażony w sprzęt i aparaturę medyczną, łączny stopień umorzenia majątku wynosi ok. 11%, a obiekty nie wymagają żadnych nakładów w celu dostosowania do wymogów Ministra Zdrowia).

Dokument zawierał wyniki przeprowadzonej analizy struktury organizacyjnej i adekwatności zatrudnienia, planowany poziom zadłużenia NZOZ, a także analizę SWOT (silnych, słabych stron, szans i zagrożeń) oraz plan restrukturyzacji. Opracowanie opatrzone zostało datą 30 kwietnia 2011 r., a uzupełnienia (wynikające m.in. z uwag NFZ) dokonano z datą 11 czerwca 2011 r.

Ww. firma sporządziła też aplikację do Banku Gospodarstwa Krajowego o objęcie rządowym programem wsparcia. Dodatkowo, na zlecenie Powiatu, firma Doradca Consultants Ltd. Sp. z o.o. opracowała Plan naprawczy dla Powiatu Poddębickiego, stanowiący kluczowy element wniosku o udzielenie pożyczki z budżetu państwa w celu zapewnienia wkładu własnego, wymaganego przepisami Rządowego Programu Wsparcia (Planu B). Poniesiony przez Powiat koszt tego opracowania wyniósł 17.835 zł brutto.

(dowód: akta kontroli str. 268-336)

Ponadto, w marcu 2011 r. Powiat zatrudnił konsultanta, posiadającego doświadczenie w zakresie likwidacji – w ramach Planu B – SPZOZ w Lipnie i utworzenia Spółki Szpital Lipno Spółka z o.o., któremu zlecił⁶ m.in. udzielanie – w okresie od dnia zawarcia umowy do 15 czerwca 2011 r. - konsultacji w zakresie prac związanych z przekształceniem SPZOZ (dotyczących w szczególności biznesplanu, uchwał, umowy spółki, współdziałania ze związkami zawodowymi, itp.) oraz objęcia Powiatu Rządowym Programem Wsparcia. Poniesiony przez Powiat koszt realizacji umowy wyniósł 4.730 zł.

(dowód: akta kontroli str. 380-392)

⁴ wynikającym z Uchwały Nr 58/2009 Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 2009 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Wsparcie jednostek samorządu terytorialnego w działaniach stabilizujących system ochrony zdrowia”, zwanym dalej „Rządowym Programem Wsparcia” lub „Planem B”,

⁵ umowa nr 15/OZ/11 zawarta w dniu 9 lutego 2011 r.,

⁶ umowa Nr 26/OR/2011 z dnia 15 marca 2011 r.,

W związku z sytuacją ekonomiczną SPZOZ, Rada Społeczna Zakładu zaopiniowała pozytywnie wniosek Dyrektora SPZOZ w sprawie likwidacji Zakładu i powołanie w jego miejsce podmiotu działającego w formie spółki kapitałowej.

(dowód: akta kontroli str. 18-20)

Zgodnie z dyspozycją art. 43 ust. 2 ustawy o zoz⁷, projekt uchwały Rady Powiatu o likwidacji zakładu był opiniowany przez: Radę Społeczną Szpitala, Wojewodę Łódzkiego, Zarząd Województwa Łódzkiego, właściwe organy gmin Powiatu Poddębickiego, a także – w myśl przypisu art. 19 ustawy z 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych⁸ - przez organizacje związkowe funkcjonujące w Szpitalu oraz na szczeblu powiatowym i wojewódzkim.

W odpowiedzi na pisma z dnia 23 lutego 2011 r., Starostwo otrzymało opinie pozytywne wyrażone pięcioma uchwałami rad gmin i uchwałą Sejmiku Województwa Łódzkiego, a także przez Radę Społeczną SPZOZ oraz cztery organizacje związkowe, zaś jedna z gmin pozostawiła projekt bez zaopiniowania (decyzję w sprawie likwidacji SPZOZ pozostawiono władzom powiatu).

Wojewoda Łódzki sformułował uwagi m.in. w zakresie powołanej w projekcie podstawy prawnej, konieczności przytoczenia uchwały Rady Powiatu o utworzeniu PCZ Sp. z o.o., wymogu powołania NZOZ przed uchwaleniem uchwały likwidacyjnej oraz rezygnacji z zapisu dotyczącego realizowania przez NZOZ usług na podstawie kontraktu z NFZ (nie można z góry przewidzieć zawarcia kontraktu w zakresie dotychczas realizowanym).

Opinie wpływały do Starostwa w terminie od 28 lutego do 25 marca 2011 r.

(dowód: akta kontroli str. 23-33)

Stosownie do przyjętych przez Radę Powiatu kierunków zmian w funkcjonowaniu Szpitala, uchwałą nr VI/34/11 z dnia 30 marca 2011 r., uwzględniającą wszystkie uwagi Wojewody Łódzkiego, Rada Powiatu Poddębickiego, w oparciu o przepisy art. 36, 43, 53a ust. 2 i art. 60 ust. 3, 4, 5 i 6 ustawy o zoz, postanowiła o likwidacji Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Poddębicach, określając termin zakończenia udzielania świadczeń zdrowotnych do dnia 31 sierpnia 2011 r.

Zgodnie z wymogiem art. 43 ust. 1 ustawy o zoz, powyższa uchwała określiła sposób i formę zapewnienia osobom korzystającym z oznaczonych rodzajowo świadczeń zdrowotnych likwidowanego zakładu dalsze, nieprzerwane udzielanie takich świadczeń, bez istotnego ograniczenia ich dostępności, warunków udzielania i jakości przez NZOZ utworzony przez PCZ Sp. z o.o., będącą jednoosobową spółką Powiatu Poddębickiego, która została powołana uchwałą Nr V/26/11 Rady Powiatu w Poddębicach z dnia 21 lutego 2011 r.

Treść uchwały o likwidacji zakładu spełniała wymogi wymienione w art. 60 ust. 4b ustawy o zoz. W szczególności określała:

- nazwę zakładu podlegającego likwidacji (SPZOZ w Poddębicach),
- dzień otwarcia likwidacji (1 czerwca 2011 r.),
- sposób i tryb zadysponowania składnikami materialnymi i niematerialnymi (zobowiązania i należności po zakończeniu likwidacji przejmie Powiat Poddębicki, a majątek pozostały po zakończeniu likwidacji i zaspokojeniu wierzytelności staje się własnością Powiatu Poddębickiego),
- wskazanie podmiotu, który przejmie prawa i obowiązki likwidowanego zakładu (NZOZ utworzony przez PCZ Sp. z o.o.) oraz
- oznaczenie dnia zakończenia czynności likwidacyjnych (31 grudnia 2011 r.).

W dniu 6 kwietnia 2011 r. Rada Powiatu⁹ zmieniła ww. uchwałę w sprawie likwidacji SPZOZ, ustalając datę otwarcia likwidacji na 1 maja 2011 r., termin zakończenia działalności medycznej na 30 czerwca 2011 r. oraz datę zakończenia likwidacji na 31 lipca 2011 r.

Wykonując obowiązek ustalony w art. 78 ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym¹⁰, Starosta przekazał Wojewodzie Łódzkiemu powyższe uchwały w sprawie likwidacji SPZOZ.

⁷ Ustawa z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2007 r. Nr 14, poz. 89, ze zm.), zwana dalej „ustawą o zoz”, uchylona z dniem 1 lipca 2011 r.

⁸ Dz. U. z 2014 r., poz. 167, zwana dalej „ustawą o związkach zawodowych”,

⁹ Uchwałą nr VII/45/11 z dnia 6 kwietnia 2011 r.,

¹⁰ Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2013 r., poz. 595 ze zm.),

Zostały one opublikowane w Dziennikach Urzędowych Województwa Łódzkiego Nr 106 z dnia 15 kwietnia 2011 r., odpowiednio poz. 907 i 908.

(dowód: akta kontroli str. 34-43)

Zarząd Powiatu powołał likwidatora SPZOZ w dniu 28 kwietnia 2011 r.¹¹ i w tym samym dniu, Rada Powiatu¹² zatwierdziła zmianę nazwy SPZOZ na „SPZOZ w likwidacji”. Z dniem 30 czerwca 2011 r. Wojewoda Łódzki wykreślił SPZOZ z rejestru zakładów opieki zdrowotnej.

Z likwidatorem SPZOZ (ostatnim dyrektorem SPZOZ), w dniu 29 kwietnia 2011 r. zawarto umowę określającą jego zadania, obejmujące w szczególności: opracowanie harmonogramu i planu finansowego likwidacji, przeprowadzenie inwentaryzacji majątku Zakładu, sporządzenie bilansu na dzień otwarcia likwidacji i na dzień jej zakończenia, sporządzenie i przekazanie Zarządowi Powiatu listy zobowiązań i należności SPZOZ w likwidacji, zawiadomienie właściwych podmiotów i kontrahentów o likwidacji, rozwiązanie stosunku pracy z pracownikami i umów cywilnoprawnych, egzekucję należności oraz zaspokojenie lub zabezpieczenie wierzycieli Zakładu, składanie Zarządowi Powiatu bieżących sprawozdań z przebiegu likwidacji, w tym szczegółowych i bieżących informacji o planowanym sposobie i trybie dysponowania majątkiem likwidowanego Zakładu, zwrócenie majątku użyczonego przez Powiat właścicielowi oraz zawarcie umów niezbędnych w procesie likwidacji.

Dniem otwarcia likwidacji był 1 maja 2011 r. Za cały okres likwidacji sporządzone zostało sprawozdanie finansowe. Zostało ono poddane badaniu przez biegłych rewidentów, którzy ocenili je jako rzetelne i sporządzone zgodnie z zasadami rachunkowości.

Inwentaryzacja składników majątku przeprowadzona została na dzień poprzedzający postawienie SPZOZ w stan likwidacji oraz na dzień 30 czerwca 2011 r., tj. dzień zakończenia przez SPZOZ działalności medycznej, która nie objęła jednak należności i zobowiązań. Likwidator nie przeprowadził też inwentaryzacji na dzień zakończenia likwidacji, tj. na dzień 31 lipca 2011 r.

Likwidator przedkładał Zarządowi Powiatu miesięczne sprawozdania z przebiegu procesu likwidacji SPZOZ, wskazujące wszystkie dokonane w toku likwidacji czynności i ich efekty. W wyniku weryfikacji sprawozdań, Zarząd Powiatu wzywał likwidatora do uszczegółowienia przedstawianych w nich danych finansowych.

Pomimo braku inwentaryzacji na dzień zakończenia likwidacji SPZOZ, końcowe sprawozdanie przyjęte zostało przez Zarząd Powiatu uchwałą 37/326/11 z dnia 13 października 2011 r.

(dowód: akta kontroli str. 46-105, 172-192, 1898-1899, 1909-1920, 2229-2234, 2240-2243)

Łączna powierzchnia budynków zajmowanych przez Szpital Powiatowy w Poddębicach wynosiła 19.119,01 m². Stanowiły one własność Powiatu. W trakcie prowadzenia działalności medycznej SPZOZ (do dnia likwidacji) wykorzystywał składniki majątku (nieruchomości, wyposażenie i środki transportu) stanowiące udostępnione w wyniku zawartych umów użyczenia. Łączna powierzchnia udostępnionych dla SPZOZ obiektów wynosiła 17.849,76 m².

Aneksami z 26 maja 2011 r., zawartymi z SPZOZ w likwidacji w wykonaniu uchwał Zarządu Powiatu z dnia 24 maja 2011 r.¹³, Powiat, z dniem 30 czerwca 2011 r., rozwiązał umowy użyczenia składników majątku, w drodze porozumienia stron.

W wykonaniu uchwały Zarządu Powiatu z dnia 5 kwietnia 2011 r.¹⁴, rozwiązanie umowy na użyczenie tomografu komputerowego nastąpiło z dniem 7 lipca 2011 r.

Kontroli nie przedłożono protokołu zdawczo-odbiorczego potwierdzającego przekazanie tomografu z SPZOZ w likwidacji do Powiatu.

¹¹ uchwałą nr 16/156/11 z dnia 28 kwietnia 2011 r.,

¹² uchwałą IX/59/11,

¹³ Uchwały nr 19/167/11, 19/168/11 i 19/170/11 z dnia 24 maja 2011 r. w sprawie rozwiązania odpowiednio: ośmiu umów użyczenia, których przedmiotem były sprzęt i urządzenia medyczne, trzech umów użyczenia środków transportu oraz pięciu umów użyczenia nieruchomości zabudowanych obiektami szpitala (termin rozwiązania umów określono na dzień zakończenia działalności medycznej)

¹⁴ Uchwała Nr 14/138/11 w sprawie wypowiedzenia umowy użyczenia tomografu komputerowego wraz z oprzyrządowaniem, zgodnie z umową użyczenia okres wypowiedzenia wynosił 3 miesiące,

(dowód: akta kontroli str. 1019-1034, 1062-1081)

Komisja Inwentaryzacyjna, powołana w wykonaniu uchwały Zarządu Powiatu¹⁵ dokonała spisu i archiwizacji akt po zlikwidowanym SPZOZ, a dokumentację przekazała protokołami z 30 czerwca i 28 lipca 2011 r. Całość zarchiwizowanej dokumentacji była przechowywana w Spółce.

(dowód: akta kontroli str. 1028-1042)

Uchwałą Zarządu Powiatu nr 23/217/2011 z dnia 30 czerwca 2011 r. powołana została komisja do dokonania czynności technicznych polegających na przejęciu od SPZOZ w likwidacji i przekazaniu Spółce PCZ nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkami szpitalnymi przeznaczonymi na działalność medyczną wraz z wyposażeniem określonym w umowie dzierżawy nr 65/GN/11 z dnia 26.05.2011 r. Komisja miała sporządzić ze swoich prac protokół zdawczo-odbiorczy, celem przekazania nieruchomości Spółce (§ 1 pkt 2 uchwały). W dniach od 4 lipca do 16 listopada 2011 r., przy udziale materialnie odpowiedzialnych pracowników Spółki, Komisja dokonała spisu z natury wydzierżawionego majątku Powiatu, wg stanu na dzień 31 lipca 2011 r.

(dowód: akta kontroli str. 1028-1034)

Proces przekształcenia SPZOZ w spółkę kapitałową nie był przedmiotem kontroli ani audytu przeprowadzanych przez Powiat, co uzasadniano bardzo krótkim okresem likwidacji SPZOZ (od podjęcia decyzji o przystąpieniu przez Powiat do Planu B do dnia zakończenia likwidacji upłynęło 7 miesięcy) oraz udziałem pracowników Starostwa w czynnościach likwidacyjnych, a w szczególności w uzgadnianiu sald z wierzycielami.

(dowód: akta kontroli str. 1898-1916)

Starostwo było uczestnikiem projektu pn.: „Wzmocnienie działań antykorupcyjnych w Polsce”, koordynowanego przez Departament Administracji Publicznej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, w ramach którego rozpowszechniane były ulotki dotyczące przeciwdziałaniu korupcji. Ponadto, w wykonaniu obowiązków nałożonych przepisem art. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym¹⁶) samorząd Powiatu Poddębickiego w przypadkach koniecznych prowadzi współpracę z CBA.

(dowód: akta kontroli str. 1898-1899, 1909-1916)

Utworzenie spółki kapitałowej

Rada Powiatu uchwałą Nr VI/26/11 z dnia 21 lutego 2011 r. podjęła decyzję o utworzeniu Poddębickiego Centrum Zdrowia Sp. z o.o. o kapitale zakładowym 5.000 zł, dzielącym się na 50 udziałów po 100 zł każdy, w 100% objętych przez Powiat Poddębicki, poprzez wniesienie wkładu w formie pieniężnej. Powołana spółka miała być organem założycielskim dla NZOZ, który przejmie udzielanie świadczeń zdrowotnych od zlikwidowanego SPZOZ.

Umowę Spółki zawarto w dniu 31 marca 2011 r. w formie aktu notarialnego (Rep. A nr 1753/2011). Kapitał zakładowy Spółki wynosił 5.000 zł i dzielił się na 50 udziałów po 100 zł. Wszystkie udziały obejmował Powiat Poddębicki i pokrywał je gotówką w kwocie 5.000 zł.

Spółkę „Poddębickie Centrum Zdrowia” zarejestrowano w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 27 kwietnia 2011 r. pod pozycją 0000384815. W dniu 5 kwietnia 2011 r. Zarząd PCZ Sp. z o.o. powołał Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Poddębickie Centrum Zdrowia”, który został zarejestrowany przez Wojewodę Łódzkiego w dniu 13 czerwca 2011 r. pod nr 10-01753. Z dniem 1 lipca 2011 r. NZOZ rozpoczął działalność.

(dowód: akta kontroli str. 197-242)

W badanym okresie, Powiat dwukrotnie podwyższał kapitał zakładowy Spółki, który na dzień 30 kwietnia 2014 r. wynosił 2.258.200 zł i dzielił się na 22.582 udziały po 100 zł. Wszystkie udziały objęte zostały przez Powiat Poddębicki, w tym:

- 3.000 udziałów (łącznie 300.000 zł) pokryto w formie wkładu pieniężnego¹⁷,
- 19.582 udziały (łącznie 1.958.200 zł), zostały pokryte wkładem niepieniężnym (aportem) w postaci rzeczowych składników trwałych¹⁸ o wartości 1.958.193 zł oraz wkładem pieniężnym w wysokości 7 zł.

¹⁵ uchwała Zarządu Powiatu nr 20/191/11 z dnia 6 czerwca 2011 r.,

¹⁶ Dz. U. z 2012 r. poz. 621, ze zm.,

¹⁷ Wkład pieniężny 5.000 zł zapisany w Akcie Założycielskim Spółki oraz wniesiony w kwocie 295.000 zł zgodnie z Uchwałą nr VII/48/11 Rady Powiatu z dnia 6 kwietnia 2011 r.,

Wg § 11 Aktu Założycielskiego Spółki kapitał zakładowy mógł być podwyższony uchwałą Zgromadzenia Wspólników poprzez ustanowienie nowych udziałów. Podwyższenie kapitału zakładowego do kwoty 3 mln zł w terminie do 31 grudnia 2017 r., nie stanowi zmiany Aktu Założycielskiego Spółki.

Uchwałą Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników PCZ Sp. z o.o. z dnia 1 grudnia 2011 r. (Rep. A nr 6771/2011) dokonano zmiany aktu założycielskiego Spółki, ustalając m.in. datę zakończenia pierwszego roku obrotowego na 31 grudnia 2012 r. oraz limity uprawnień do zaciągania zobowiązań.

(dowód: akta kontroli str. 244-265, 1707-1715)

1.2. Ocena sposobu wyceny majątku SPZOZ oraz jego wniesienia do spółki.

W bilansie, sporządzonym na dzień zamknięcia likwidacji SPZOZ (tj. na 31 lipca 2011 r.), wykazano sumę bilansową w łącznej kwocie 3.326.886,24 zł.

SPZOZ posiadał aktywa trwałe o łącznej wartości 313.086,92 zł, na które składały się:

- środki trwałe o wartości 121.154,92 zł, w tym urządzenia techniczne i maszyny (117.014,58 zł) oraz inne środki trwałe (4.140,34 zł)
- długoterminowe rozliczenia międzyokresowe (inne) na kwotę 191.932 zł;

Wykazane w sprawozdaniu aktywa obrotowe łączną kwotę 3.013.799,32 zł dotyczyły:

- należności krótkoterminowych w wysokości 2.574.685,04 zł, w tym z tytułu dostaw i usług o terminie spłaty do 12 m-cy (wycenione wg wartości wymagających zapłaty) na kwotę 626.057,13 zł i inne należności (1.948.627,91 zł), głównie należności od pracowników z tytułu zwrotu składek ZUS od wynagrodzeń wypłaconych przez komornika w kwocie brutto (1.896.500,50 zł)
- zapasów materiałów na kwotę 9.304,90 zł, obejmujących darowizny znajdujące się w aptece szpitalnej,
- środków pieniężnych, w tym w kasie i na rachunkach (297.350,27 zł),
- krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych w kwocie 132.459,11 zł dotyczących ujętych w kosztach i należnych do końca roku 2011 prowizji bankowej od kredytów, podatku od nieruchomości i ubezpieczeń majątkowych.

Podczas sporządzania protokołu zdawczo-odbiorczego nie wykazano tej pozycji do przejęcia przez Powiat, z uwagi na fakt, że powyższe tytuły nie stanowią aktywów na dzień zakończenia likwidacji SPZOZ (winny być zaksięgowane do daty likwidacji jednostki). Pozycje te nie zostały ujęte w ewidencji księgowej Starostwa.

(dowód: akta kontroli str. 137-171, 2229-2234)

Protokołem zdawczo-odbiorczym z dnia 23 września 2011 r. likwidator przekazał do Powiatu, szczegółowo określone w wykazie sporządzonym na dzień 31 lipca 2011 r.:

- zobowiązania o łącznej wartości 52.959.337,49 zł,
- należności o łącznej kwocie 2.574.685,04 zł,
- środki pieniężne w łącznej kwocie 297.350,27 zł,
- majątek trwały ruchomy o łącznej wartości początkowej brutto 2.568.207,78 zł (netto bieżące 121.154,92 zł),
- zapasy magazynowe o łącznej wartości 9.304,90 zł.

Przejęte od likwidatora mienie, na podstawie uchwały Rady Powiatu XII/83/11¹⁹, ujęto (wg wartości netto) w księgach Starostwa. Oprócz ww. mienia, Powiat przejął:

¹⁸ W wykonaniu Uchwały Rady Powiatu nr X/68/11 z dnia 28 lipca 2011 r. zmienionej uchwałą XIII/84/11 z dnia 17 października 2011 r. – wkład o wartości 1.958.200 zł, obejmujący wniesienie majątku ruchomego (aport środka trwałego) – tomografu komputerowego Brightspeed 16 o wartości zakupu 2.216.822 zł brutto (księgowej netto 1.958.193 zł). Tomograf przekazany został do PCZ Sp. z o.o. protokołem zdawczo-odbiorczym z dnia 10.08.2011 r. oraz dokumentem przekazania środka trwałego PT nr 5 z dnia 10.08.2010 r. wg wartości brutto i umorzenie w kwocie 258.629,21 zł (tj. 11,7%), Zmiana uchwały dotyczyła wniesienia udziału pieniężnego w kwocie 7 zł (WB 218 z 24.11.2011),

¹⁹ Uchwała Rady Powiatu XII/83/11 z dnia 29 września 2011 r. w sprawie przyjęcia na rzecz Powiatu Poddębickiego zobowiązań, należności, środków pieniężnych, mienia trwałego ruchomego

- środki pieniężne w kwocie 269.694,47 zł, przekazane na konto Starostwa w dniu 29.07.2011 r.,
- wykaz zapasów magazynowych SPZOZ w likwidacji, wg stanu na 31.07.2011 r. – 51 pozycji o wartości 9.304,90 zł brutto.

Poza środkami pieniężnymi wykazanymi w bilansie zamknięcia, już po dacie zakończenia likwidacji SPZOZ, na konto Powiatu wpłynęły:

- w dniu 1.08.2011 r. - kwota 22.589 zł (WB 149), z czego 11.189 zł z kasy SPZOZ i 11.400 zł z rachunku bankowego w BS w Poddębicach,
- w dniu 9.08.2011 r. – kwota 179.074,40 zł (przelew środków, które wpłynęły na zlikwidowany rachunek SPZOZ, głównie z tytułu rozliczenia z NFZ),
- w dniu 6.10.2011 r. – kwota 1.556,75 zł w związku z likwidacją rachunków bankowych SPZOZ (w tym 57,45 zł środki specjalnego przeznaczenia, 1.126,60 zł rachunek bieżący w BS w Poddębicach, 372,70 zł rachunek ZFŚS).

(dowód: akta kontroli str. 571-634, 635-710, 1249-1256)

Podmiot wskazany w uchwale o likwidacji SPZOZ (tj. PCZ Sp. z o.o.), faktycznie przejął prawa i obowiązki tego zakładu. Zgodnie z dyspozycją uchwały w sprawie likwidacji SPZOZ, majątek pozostały po likwidacji Szpitala, stanowiący własność Powiatu, został przekazany na podstawie zawartych umów najmu i dzierżawy - do wykorzystania przy realizacji świadczeń zdrowotnych. I tak:

- dla potrzeb PCZ w organizacji, Powiat wynajął²⁰ w okresie od 8 kwietnia 2011 r. do 30 czerwca 2011 r. dwa pomieszczenia o łącznej powierzchni 31,8 m², zlokalizowane w jednym z budynków szpitalnych (budynek P). Czynsz miesięczny z tytułu korzystania z przedmiotu najmu określono na kwotę 196,80 zł brutto. Umowa została rozwiązana z dniem 30 czerwca 2011 r;

(dowód: akta kontroli str. 1059-1062)

- celem zapewnienia ciągłości udzielania świadczeń zdrowotnych po zlikwidowanym SPZOZ, umową z dnia 26 maja 2011 r. Powiat wydzierżawił Spółce pomieszczenia szpitala²¹ o łącznej powierzchni użytkowej 15.397,92 m² wraz z infrastrukturą techniczną²², sprzętem medycznym i wyposażeniem, w tym trzy środki transportu²³. Wykazana w załącznikach do umowy łączna wartość wydzierżawionych środków trwałych wyniosła 91.162.074,25 zł, z czego: wartość nieruchomości - 72.875.584,35 zł (w tym omyłkowo wykazano działkę gruntu przy ul. Mickiewicza 16/20 nr ewid. 1590 o wartości 116.580 zł), sprzętu medycznego i wyposażenia – 17.703.322,45 zł oraz środków transportu – 583.167,45 zł. Załącznik do umowy stanowił wykaz umów najmu, zawartych przez SPZOZ i obowiązujących na dzień zawarcia umowy, do których respektowania zobowiązany został NZOZ. Umowa zawarta została na okres 3

i zapasów magazynowych po zlikwidowanym Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Poddębicach,

²⁰ Umowa najmu nr 49/OZ/11 z dnia 8 kwietnia 2011 r., zawarta w wykonaniu Uchwały Zarządu Powiatu nr 14/135/11 z dnia 5 kwietnia 2011 r., początkowo z terminem obowiązywania do 7 lipca 2011 r., rozwiązana z dniem 30 kwietnia 2011 r. na mocy Uchwały Zarządu Powiatu nr 21/195/11 z dnia 15 kwietnia 2011 r.

²¹ Z tego: blok rehabilitacyjny (budynek A) o powierzchni 2.383,21 m², blok łóżkowy z centralną sterylizatornią i pomieszczeniami technicznymi (budynek B) o łącznej powierzchni 5.128,50 m², blok diagnostyczny z kotłownią (budynki C i Ł-3) o łącznej powierzchni 819,81 m², przychodnię wielospecjalistyczną (budynek D) o powierzchni 1.350,70 m², pomieszczenia w piwnicy tej przychodni (budynek E) o powierzchni 111,40 m², łącznik windy (budynek F) o powierzchni 847,76 m², podjazd karetek (budynek M) o pow. 73,65 m², pomieszczenia w piwnicy oraz Dział przyjęć, Oddział Opieki Długoterminowej oraz Oddział Opiekuńczo-Lecniczy i Gastroenterologii (budynek G) o łącznej pow. 1.525,10 m², pomieszczenia kuchni, jadalni, pralni i administracji (budynki K i J) o łącznej powierzchni 1.418,89 m², stacja pogotowia (budynek R) o pow. 565,70 m², łącznik windy (budynek Ł-2) o powierzchni 1.052,40 m² oraz budynek zespołu energetyczno-tlenowego (budynek 4) o pow. 120,80 m²;

²² Zewnętrzne sieci kablowe, kanalizacja deszczowa, sanitarna i wodociągowa, zagospodarowanie terenu (parkingi, chodniki), studnia głębinowa i instalacja kolektorów słonecznych;

²³ Samochody: Mercedes Benz Vito Diesel (rok prod. 1997), Mercedes Benz Sprinter 313 CDI (rok prod. 2002 r.), Volkswagen/Vietmarsher 2EKE2/WAS Crafter + nosze (rok prod. 2008 r.);

miesiące, od 1 lipca 2011 r. do 30 września 2011 r., a miesięczny czynsz dzierżawny ustalono w wysokości 55.521 zł brutto (45.139 zł netto).

Ustalając stawkę czynszu dzierżawnego, Powiat kierował się m.in. wielkościami zapisanymi w programie naprawczym, zgodnie z którym uzyskane przez Powiat dochody (w tym wyegzekwowane należności przejęte po zlikwidowanym SPZOZ oraz czynsz z tyt. dzierżawy najmu budynków wraz z wyposażeniem szpitala) zabezpieczały systematyczną spłatę przejętych zobowiązań.

- umową z dnia 22 września 2011 r. Powiat wydzierżawił Spółce pomieszczenia szpitala²⁴ o łącznej powierzchni użytkowej 18.478,36 m² wraz z infrastrukturą techniczną, sprzętem medycznym i wyposażeniem (w tym wydzierżawione wcześniej trzy środki transportu oraz mienie po zlikwidowanym SPZOZ w Poddębicach o wartości księgowej 121.154,92 zł²⁵, które było na stanie SPZOZ na dzień zakończenia likwidacji, tj. 31 lipca 2011 r.).

Wykazana w załącznikach do umowy łączna wartość wydzierżawionych środków trwałych wyniosła 105.446.380,12 zł, z czego: wartość nieruchomości – 87.635.119,67 zł (w tym omyłkowo wykazano działki gruntu przy ul. Mickiewicza 16/20 nr ewid. 1590 o wartości 116.580 zł oraz nr ewid. 1591 o wartości 71.615 zł), sprzętu medycznego i wyposażenia o wartości księgowej 17.860.415,37 zł.

Faktycznie jednak wyposażenie to zostało przekazane przez likwidatora SPZOZ do Starostwa protokołem zdawczo-odbiorczym z 23 września 2011 r., tj. dzień po zawarciu ww. umowy dzierżawy.

Jak wyjaśnił Starosta Poddębicki, przekazany na podstawie umowy dzierżawy z 22 września 2011 r. sprzęt o wartości 2.568.207,78 zł faktycznie był wykorzystywany przez personel Spółki od 1 lipca 2011 r. na podstawie umowy dzierżawy z dnia 1 lipca 2011 r. zawartej pomiędzy likwidatorem a Spółką. Starosta Poddębicki stwierdził, że wyegzekwowanie od likwidatora dokumentów potwierdzających stan majątku przejmowanego przez Powiat nastąpiło we wrześniu 2011 r., ponieważ od 29 lipca 2011 r. likwidator przebywał na nieoczekiwanym, długotrwałym zwolnieniu lekarskim.

Jak w przypadku poprzedniej umowy, załącznik do umowy stanowił wykaz umów najmu, zawartych przez SPZOZ i obowiązujących na dzień zawarcia umowy, do których respektowania zobowiązany został NZOZ. Wysokość czynszu dzierżawnego nie uległa zmianie, a okres obowiązywania ustalono na 2 lata i 9 miesięcy, tj. od 1 października 2011 r. do 30 czerwca 2014 r.

Do czasu zakończenia niniejszej kontroli, ww. umowę czterokrotnie zmieniano, i tak:

- aneksem nr 1 z dnia 28 grudnia 2011 r. w ramach wydzierżawionego sprzętu i wyposażenia dodano 5 pozycji o łącznej wartości 12.350,49 zł, obejmujące: aparat EKG BTL szt. 1, szafki kuchenne wiszące – szt. 2, krzesło obrotowe – 1 szt., wózek jezdny do zabiegów – 1 szt., fotel obrotowy – 1 szt.

Aneks zawarto w związku z różnicami w stanie faktycznego wyposażenia Szpitala, powstałymi w trakcie spisywania majątku Powiatu przez komisję powołaną uchwałą nr 23/217/2011 Zarządu Powiatu z dnia 30 czerwca 2011 r. a stanem wynikającym z ewidencji wyposażenia i środków trwałych. Różnice te zostały wyjaśnione i spisane w arkuszu spisu z natury jako „dodatkowe wyposażenie” i aneksem nr 1 dopisane do umowy dzierżawy z dnia 22 września 2011 r.;

- aneksem nr 2 z dnia 12 listopada 2012 r. wydłużono okres jej obowiązywania do dnia 31 grudnia 2027 r.,

²⁴ Zmiany wydzierżawionej powierzchni w stosunku do poprzedniej umowy dotyczyły: bloku rehabilitacyjnego (budynek A) - aktualnie 4.232,25 m², bloku łóżkowy (budynek B) - aktualnie 5.202,40 m², (budynek E) - 226,65 m², budynek G – aktualnie 2.153,70 m²; dodatkowo wydzierżawiono piwnicę i parter budynku administracyjnego (oznaczono jako budynek E-1) o pow. 413,65 m². Bez zmian pozostała wydzierżawiona powierzchnia w budynkach oznaczonych jako: C, D, F, MK, J, R Ł i Ł-2 oraz nr 4.

²⁵ Na wyposażenie o wartości początkowej 2.568.207,78 zł składało się m.in. część wyposażenia bloku żywienia, sprzęt medyczny, sprzęt komputerowy i programy administracji, samochód CITROEN oraz wyposażenie oddziałów i gabinetów, w tym stoły operacyjne, kriokomora 2-osobowa, defibrylatory, i inne.

- aneksem nr 3 z dnia 1 kwietnia 2014 r. podwyższono kwotę miesięcznego czynszu dzierżawnego do kwoty 98.400 zł brutto (80.000 zł netto),
- aneksem nr 4 z dnia 1 sierpnia 2014 r. wydierzawiono Spółce – z przeznaczeniem na działalność Spółki oraz działalność statutową utworzonego NZOZ - nieruchomości gruntową położoną w obrębie miasta Poddębice, przy ul. Mickiewicza 16/20, oznaczoną numerami działek: 5/1, 5/2 i 5/3 o łącznej powierzchni 1,1658 ha będącej własnością Powiatu Poddębickiego oraz numerem działki 134 o powierzchni 0,1698 ha będącej w użytkowaniu wieczystym Powiatu Poddębickiego oraz pomieszczenia zlokalizowane na nim, o łącznej powierzchni 19.119,01 m², wraz ze znajdującym się w nich wyposażeniem²⁶.

Ponadto, w aneksie podwyższono wysokość miesięcznego czynszu dzierżawnego do kwoty 99.873,16 zł brutto (81.197,69 zł netto) oraz określono termin obowiązywania umowy do 31.12.2027 r.

Stosownie do treści aneksu, wygasła umowa dzierżawy nr 349/GN/13 z dnia 9.10.2013 r.

Na wniosek Spółki, w związku z planowanym jej rozwojem, Powiat wydierzawił Spółce, nieruchomości gruntową przy ul. Mickiewicza 16/20, w tym: będącą jego własnością - oznaczoną numerami działek 5/1, 5/2 i 5/3 o łącznej powierzchni 1,1658 ha oraz będącą w użytkowaniu wieczystym działkę nr 134 o powierzchni 0,1698 ha, zabudowane budynkami szpitala, będącymi przedmiotem umowy dzierżawy z dnia 22 września 2011 r., z zastrzeżeniem, że budynek P pozostaje przy wydierzawiającym:

- umową z dnia 20 czerwca 2013 r. - na okres od 20 czerwca do 19 września 2013 r.,
- umową z dnia 9 października 2013 r. – na okres od 9 października 2013 r. do 19 czerwca 2016 r. (mowa wygasła z dniem 1 sierpnia 2014 r. w związku z zawarciem wyżej wspomnianego aneksu nr 4 do umowy z dnia 22 września 2011 r.)

W obu umowach miesięczny czynsz dzierżawny ustalono w wysokości 1,23 zł brutto, z terminem zapłaty do 25 dnia miesiąca, po otrzymaniu faktury VAT.

Powiat nie wystawiał faktur Spółce z tytułu ww. umowy w związku z czym nie płaciła ona za dzierżawę gruntu.

(dowód: akta kontroli str. 609-634, 1028-1034, 1063-1244, 2304-2311)

W badanym okresie Starostwo nie sprzedawało majątku pozostałego po zlikwidowanym SPZOZ. Majątek (nieruchomości) oddany Spółce w dzierżawę był ujęty w ewidencji księgowej Powiatu i Powiat – jako właściciel - naliczał od daty wydierzawienia jego amortyzację (odpowiednio: 1.740,7 tys. zł w 2011 r., 3.948,8 tys. zł w 2012 r., 3.955,9 tys. zł w 2013 r. i 1.308,9 tys. zł za okres 1.01-30.04.2014 r.).

Na dzień 30 kwietnia 2011 r. łączna wartość wydierzawionego do PCZ Sp. z o.o. majątku wynosiła 106.128.401,90 zł brutto (78.713.885,93 zł netto), z czego wartość gruntów stanowiła kwotę 127.065 zł, a pozostałych środków trwałych i wyposażenia 106.001.336,90 zł brutto (78.586.820,93 zł netto), w tym:

- budynki i budowle (gr.1) – 83.323.886,30 zł brutto (71.939.449,90 zł netto),
- obiekty inżynierii lądowej i wodnej (gr 2) – 4.544.417,05 zł brutto (3.756.565,35 zł netto),
- maszyny, urządzenia i aparatura specjalistyczna (gr 3-6) – 1.628.344,13 zł brutto (645.392,58 zł netto),
- środki transportu (gr 7) – 583.167,45 zł brutto (37.779,35 zł netto),
- narzędzia, przyrządy i wyposażenie, w tym ujęte w ewidencji ilościowej (gr 8) – 15.921.521,97 zł brutto (2.207.633,75 zł netto).

Od dnia 1 sierpnia 2014 r. dodatkowo wydierzawiony został budynek pralni (P) o wartości 1.418.266,65 zł brutto (1.239.645,80 zł netto).

(dowód: akta kontroli str. 1019-1027, 1028-1034)

Analiza terminowości opłacania przez PCZ Sp. z o.o. czynszu dzierżawnego wykazała, że Spółka w 2011 i 2012 r. nie zachowywała terminów wynikających z umów dzierżawy.

²⁶ Zwiększenie wydierzawianej powierzchni wynikało z ujęcia w aneksie budynku P (pow. 414,20 m²) oraz zwiększenia udostępnionej powierzchni budynku E-1 (piwnica i parter budynku administracyjnego) do 640,10 m²,

Należność za dzierżawę pomieszczeń i wyposażenia za okres od kwietnia do czerwca 2011 r. (Spółka w organizacji) Spółka uregulowała dopiero 23 września 2011 r.²⁷, tj. z opóźnieniem odpowiednio 91 i 59 dni, natomiast z należności naliczonej za okres od lipca 2011 r. do listopada 2012 r. (17 miesięcy) w łącznej kwocie 943.856,49 zł brutto, Spółka zapłaciła kwotę 266.771,49 zł, z czego czynsz w pełnej wysokości zapłaciła tylko w przypadku należności za lipiec i sierpień 2012 r., a w pozostałych przypadkach regulowała jedynie należność z tytułu podatku VAT.

Z tytułu nieterminowej płatności czynszu, Powiat kierował do Spółki wezwania do zapłaty, a pismem z dnia 23 września 2011 r., na wniosek Spółki, Starosta wyraził zgodę na prolongatę terminu płatności części należności równej wartości netto należnego czynszu do dnia 1 lutego 2012 r. oraz następnie jej spłatę w 10 równych ratach. Spółka nie skorzystała z możliwości ratalnej spłaty zadłużenia. W dniu 31 grudnia 2012 r. Spółka, oprócz bieżącej należności z tytułu czynszu (bez VAT), dodatkowo uregulowała posiadaną zaległość w kwocie 677.085 zł (w przypadku najwcześniejszej z zaległości za lipiec 2011 r. opóźnienie w zapłacie wynosiło 439 dni). Ponadto, w dniu 24 stycznia 2013 r. (z zachowaniem wyznaczonego fakturą terminu płatności) Spółka uregulowała część należności z tytułu podatku VAT od faktury za grudzień 2012 r.

W okresie od stycznia 2013 r. do końca kwietnia 2014 r. w większości przypadków Spółka terminowo i w pełnej wysokości regulowała należności z tytułu czynszu dzierżawnego - jedynie w przypadku płatności za styczeń 2013 r. przekazała środki z opóźnieniem 3 dni.

Od nieterminowych wpłat należności naliczył odsetki za zwłokę w kwocie łącznej 62.667,10 zł, które na wniosek NZOZ, umorzył²⁸ Spółce w całości.

(dowód: akta kontroli str. 1585-1675, 2229-2234, 2244-2246)

Mimo nieterminowego regulowania, należności przez Spółkę, Powiat nie wykorzystał zawartych w umowie sankcji dotyczących rozwiązania umów. W związku przejściowymi trudnościami związanymi z płynnością finansową PCZ Sp. z o.o., Powiat na wniosek Spółki należne opłaty rozkładał na raty, odraczał termin płatności oraz umorzył odsetki za zwłokę.

(dowód: akta kontroli str. 1082-1171, 1180-1211, 1585-1675, 2229-2234)

1.3. Ocena wsparcia spółki przez podmiot właścicielski oraz przejęcia i spłaty zobowiązań SPZOZ.

Na podstawie art. 60 ust. 6 ustawy o zoz, Powiat Poddębicki przejął zobowiązania i należności po zlikwidowanym Szpitalu.

Wg sprawozdania sporządzonego na 31 lipca 2011 r. (dzień zakończenia likwidacji) i przyjętego uchwałą Zarządu Powiatu nr 37/326/11 z dnia 13 października 2011 r. oraz w wykonaniu uchwały Rady Powiatu XII/83/11 z dnia 29 września 2011 r. Powiat przejął wszystkie zobowiązania oraz należności po zlikwidowanym SPZOZ w Poddębicach.

Przejęte po SPZOZ zobowiązania wynosiły 52.959.337,49 zł i obejmowały zobowiązania:

- publicznoprawne w kwocie 35.525.038,59 zł wobec: ZUS (34.206.396,86 zł), Urzędu Skarbowego (1.144.436,73 zł) i Urzędu Miejskiego w Poddębicach z tytułu podatku od nieruchomości (174.205 zł),
- od kontrahentów z tytułu dostaw i usług (4.539.286,42 zł),
- zobowiązania ZFŚS (1.608.707,14 zł) – naliczony odpis na ZFŚS,
- z tytułu wynagrodzeń (777.358,71 zł),
- od Starostwa Powiatowego w Poddębicach (193.080,29 zł) z tytułu kredytów spłaconych przez Powiat przed dniem likwidacji,
- zobowiązania w kwocie 10.268.881 zł z tytułu zaciągniętych kredytów z przeznaczeniem na restrukturyzację zadłużenia SPZOZ (trzech w BRE Banku oraz jednego w Nordea Banku SA), na które Starostwo Powiatowe w Poddębicach udzieliło poręczenia,

²⁷ Fakturą z dnia 15.06.2011 r. Powiat naliczył czynsz za kwiecień i maj 2011 r. w łącznej kwocie 347,59 zł z terminem płatności 23.06.2011 r., natomiast w dniu 7.07.2011 r. wystawił fakturę z tytułu czynszu za czerwiec 2011 r. na kwotę 196,80 zł brutto, z terminem zapłaty do 26.07.2011 r.

²⁸ Uchwałą Nr 96/807/13 z dnia 27 lutego 2013 r. oraz uchwałą nr 128/1044/13 z dnia 6 listopada 2013 r.

- zobowiązania pozostałe (46.985,34 zł), dotyczące niewypłaconego ZFŚS (38.363 zł), zobowiązań wobec pacjentów ZOL (6.080,34 zł), kaucji za butle tlenowe (400 zł) oraz odpisów aktualizujących wartość należności (2.142 zł).

(dowód: akta kontroli str. 137-171, 1245-1256)

W okresie od dnia 15.06.2011 r. do 4.11.2011 r. Powiat Poddębicki, zawarł łącznie 198 ugód²⁹ z kontrahentami oraz 414 ugód³⁰ z pracownikami SPZOZ, w wyniku których umorzeniu uległo łącznie 295.797,73 zł³¹, głównie z tytułu odsetek. Pierwsze terminy płatności zobowiązań ustalono do dnia 16 sierpnia 2011 r., natomiast ostatnie zobowiązania miały być realizowane najpóźniej do 5 maja 2012 r.

Analiza 10 losowo wybranych ugód z kontrahentami³² wykazała, że wszystkie podmioty rzeczywiście były wierzycielami świadczeniodawcy, kwota wierzytelności (łącznie 36.059,64 zł, z czego należność główna 33.896,19 zł i odsetki 2.163,45 zł) ustalona została w bilansie SPZOZ na dzień likwidacji i potwierdzona przez kontrahenta, Starostwo wywiązało się z postanowień zawartych w ugodach, w wyniku których wierzyciele umorzyli łącznie 1.309,80 zł (z tytułu odsetek).

Ponadto, analiza 10 ugód zawartych z pracownikami zlikwidowanego SPZOZ³³ wykazała, że wierzytelności te dotyczyły ekwiwalentów za urlop, wynagrodzenia za godziny nadliczbowe i dyżury oraz przyznanych świadczeń z ZFŚS, a kwota wierzytelności (łącznie 22.196,82 zł należności głównej brutto oraz 469,90 zł odsetek) ustalona została w oparciu o przekazaną przez SPZOZ dokumentację. We wszystkich przypadkach Powiat zadeklarował pełną spłatę należności głównej (najpóźniej w terminie do 31.12.2011 r.), a wierzyciele wyrazili zgodę na umorzenie 100% odsetek. Objęta ugodami kwota została uregulowana z zachowaniem ustalonego terminu, w całości (po skorygowaniu o wypłacone częściowo należności z ZFŚS), a od składników wynagrodzeń odprowadzono pochodne.

(dowód: akta kontroli str. 1249-1256, 1258-1305)

Po zakończeniu likwidacji, do dnia 30 kwietnia 2014 r. stan przejętych przez Powiat zobowiązań zwiększył się o 4.860.165,98 zł, głównie w związku z przypisaniem naliczonych do dnia zapłaty odsetek z tytułu kredytów, w tym restrukturyzacyjnych oraz opłaty prolongacyjnej, w związku z ratą spłatą zobowiązań do ZUS i Urzędu Skarbowego, a także odsetek i kosztów sądowych, głównie od zobowiązań publicznoprawnych. Umorzone lub skompensowane zostały zobowiązania w kwocie 801.717,11 zł, z tego:

- zobowiązania publicznoprawne na kwotę 286.889,71 zł (głównie w związku z umorzeniem przez Burmistrza Poddębic zaległości w łącznej kwocie 184.362 zł z tytułu podatku od nieruchomości i odsetek oraz umorzeniem przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Poddębicach kwoty 100.000 zł z tytułu odsetek od zaległości w podatku dochodowym od osób prawnych za lata 2006 i 2008),
- zobowiązania cywilnoprawne na kwotę 461.195,44 zł, w tym na podstawie podpisanych ugód z kontrahentami (268.115,15 zł) oraz kompensata w kwocie 193.080,29 z tytułu spłaconych przez Starostwo w 2010 r. zaległych rat kapitałowo-odsetkowych od kredytów restrukturyzacyjnych,
- zobowiązania dotyczące rozliczeń z pracownikami byłego SPZOZ na kwotę 53.631,96 zł, w tym dotyczące kompensaty z należności na kwotę 15.454,28 zł, umorzenia odsetek i kosztów w wysokości 27.682,58 zł w związku z podpisanymi ugodami oraz w związku z przejęciem przez Spółkę od Powiatu na podstawie porozumienia z 18 kwietnia 2014 r. zobowiązania z tytułu nadgodzin naliczonego i niewypłaconego przez SPZOZ wynagrodzenie za pracę w godzinach

²⁹ łączna kwota wierzytelności objętych ugodami z kontrahentami wyniosła 4.014.597,98 zł, w tym 474.076,48 zł odsetek i 160.276,46 zł kosztów sądowych,

³⁰ łączna kwota wierzytelności objętych ugodami z pracownikami po SPZOZ wyniosła 946.646,69 zł, w tym 27.915,01 zł odsetek i 2.034 zł kosztów sądowych,

³¹ Umorzone przez kontrahentów odsetki wyniosły 268.115,15 zł, a w wyniku ugód zawartych z pracownikami z umorzonej kwoty 27.682,58 zł, jedynie 123 zł dotyczyło kosztów procesu (w pozostałej części dotyczyły odsetek).

³² Kontrolą objęto 10 ugód zawartych z kontrahentami (wylosowanych z użyciem interwału), ujętych w wykazie pod numerami: 13, 32, 52, 72, 92, 112, 131, 151, 171 i 191,

³³ Kontrolą objęto 10 ugód zawartych z byłymi pracownikami SPZOZ, (wylosowanych z użyciem interwału), ujętych w wykazie pod numerami 33, 74, 115, 157, 198, 239, 281, 322, 364, 405,

nadliczbowych (10.495,10 zł) jednego z pracowników SPZOZ, a zatrudnionego w Spółce.

Stan i struktura zobowiązań przejętych przez Powiat Poddębicki oraz kwoty pozostałe do spłaty na dzień 30 kwietnia 2014 r. (w zł), przedstawiały się jak niżej:

Rodzaj zobowiązania	Wartość zobowiązań szpitala		Wartość zobowiązań umorzonych i odpisanych	Wartość zobowiązań spłaconych do dnia 30.04.2014r.			Zobowiązania pozostałe do spłaty
	Stan na dzień 31.07.2011r.	Przejęte po bilansie na dzień 30.04.2014r.		Z dotacji Ministerstwa Zdrowia	Z pożyczki Ministerstwa Finansów	Ze środków własnych Powiatu	
Zobowiązania publiczno-prawne	35.525.038,59	1.904.119,43	286.889,71	28.156.927,92	4.332.946,00	1.075.262,73	3.577.131,66
Zobowiązania cywilno-prawne	4.738.447,05		461.195,44	400.883,42	3.360.820,60	515.547,59	0,00
Zobowiązania z tyt. kredytów i pożyczek	10.268.881,00	2.861.714,67		5.368.881,00		1.228.514,16	6.533.200,519
Zobowiązania z tyt. wynagrodzeń	777.358,71	94.099,45	53.631,96		598.255,40	219.570,80	0,00
ZFŚS	1.608.707,14						1.608.707,14
Pozostałe zobowiązania	40.905,00				924,00	2.307,84	37.673,16
Ogółem	52.959.337,49	4.859.933,55	801.717,11	33.926.892,34	8.292.946,00	3.041.203,12	11.756.712,47

(dowód: akta kontroli str. 1245-1585)

Pozostała do zapłaty na dzień 30 kwietnia 2014 r. kwota 11.756.712,47 zł dotyczyła:

- zobowiązań wobec ZUS (składki, odsetki za zwłokę i koszty upomnienia), rozłożonych na raty umowami: nr 102/2011 r. i 103/2011 z dnia 4 listopada 2011 r. (do spłaty pozostała kwota 3.577.131,66 zł, z ostatecznym terminem zapłaty do grudnia 2021 r.),
- kredytu udzielonego SPZOZ w 2010 r. przez NORDEA Bank Polska SA i przejętego przez Powiat umową z dnia 30 września 2011 r. (do spłaty pozostała kwota 703.125 zł należności głównej i 168.839,95 zł odsetek, z ostatecznym terminem spłaty w lipcu 2020 r.)
- kredytu udzielonego SPZOZ w 2007 r. przez BRE Bank Hipoteczny SA i przejętego przez Powiat umową z dnia 4 sierpnia 2011 r. (do spłaty pozostała kwota 3.699.994 zł należności głównej i 1.961.241,56 zł odsetek, z ostatecznym terminem spłaty 31 października 2032 r.)
- Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w kwocie 1.608.707,14 zł (100% kwoty przejętej) – z uwagi na wystąpienie związków zawodowych z pozwem o wypłatę świadczeń. Po otrzymaniu przez Powiat postanowienia sądu, Zarząd Powiatu rozważy ewentualne odpisanie tej kwoty, z uwagi na zastosowanie w tym przypadku przepisu art. 23¹ Kodeksu pracy³⁴.
- Pozostałych zobowiązań (37.673,16 zł), z czego:
 - kwoty 35.131,16 zł dotyczącej zobowiązań z tytułu ZFŚS, uregulowanych w roku 2011 wraz z wypłaconymi pracownikom wynagrodzeniami; W trakcie niniejszej kontroli NIK dokonano weryfikacji ww. zobowiązań, w wyniku czego w dniu 2 września 2014 r. kwotę wyksięgowano;
 - kwoty 2.142 zł dotyczącej odpisu aktualizacyjnego należności powstałej we wrześniu 2010 r. i dotyczącej faktury wystawionej za hospitalizację pacjenta Szpitala. W związku z nieskuteczną windykacją prowadzoną zarówno przez SPZOZ, jak i przez Powiat, przewidywane jest dokonanie kompensaty ww. kwoty należności z zobowiązaniami;
 - kwoty 400 zł z tytułu kaucji za butle tlenowe wypożyczone w 2008 r. dwóm pacjentom, którzy ich najprawdopodobniej nie zwrócili. Z uwagi na przedawnienie zobowiązań, przewidywane jest ewentualne ich odpisanie.

Ponadto, Starostwo spłacało pożyczkę udzieloną przez Ministerstwo Finansów w ramach prowadzonego przez Powiat Programu Naprawczego (na dzień 30 kwietnia 2014 r. do spłaty pozostała kwota 7.187.220 zł należności głównej i 1.357.326,98 zł odsetek z ostatecznym terminem zapłaty do 31 grudnia 2026 r.).

(dowód: akta kontroli str. 1249-1256, 1508-1585, 2247-2286)

³⁴ Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 ze zm.),

Organ właścicielski był przygotowany na przejęcie i spłatę zadłużenia po zlikwidowanym SPZOZ. Wraz z biznesplanem, w 2011 r. firma Doradca Consultants Ltd. Sp. z o.o. sporządziła dokument pn. „Propozycja restrukturyzacji i spłaty zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego powstałych w wyniku likwidacji samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej w Poddębicach”. Opracowanie obejmowało szczegółową analizę stanu finansów Powiatu Poddębickiego (w tym: opis struktury dochodów, wydatków, należności i zobowiązań za okres 3 lat poprzedzających złożenie wniosku do BGK, informację na temat przejmowanych zobowiązań oraz wielkość ich spłaty sfinansowaną dotacją i kredytem, harmonogram spłat pozostałej części przejmowanego zadłużenia, analizę wpływu przejmowanych zobowiązań po SPZOZ w zakresie sytuacji finansowej Powiatu). W podsumowaniu opracowania stwierdzono, że przekształcenie SPZOZ w Poddębicach w NZOZ i przejęcie zobowiązań przez Powiat będzie w długiej perspektywie mieć nieznacznie pozytywny wpływ na sytuację budżetu. W krótkiej perspektywie (kilku lat) konieczne będzie znaczące ograniczenie wydatków – na inwestycje, remonty oraz zamrożenie wydatków na wynagrodzenia. Powodzenie całego procesu restrukturyzacji zadłużenia SPZOZ uzależnione jest od otrzymania pożyczki z budżetu państwa na podstawie art. 224 ustawy o finansach publicznych³⁵ oraz otrzymania dotacji w ramach Planu B. Ponieważ warunkiem otrzymania dotacji jest zapewnienie wkładu własnego na poziomie 20% spłacanych zobowiązań, Powiat będzie zmuszony do zaciągnięcia pożyczki w celu pokrycia wkładu własnego oraz opracowania i realizacji Programu Naprawczego Powiatu Poddębickiego. Pożyczka spłacona będzie w 15 rocznych ratach, w latach 2012-2026.

W prognozie założono, że zobowiązania przejęte z SPZOZ zostaną spłacone przez Powiat z otrzymanej dotacji na restrukturyzację zadłużenia SPZOZ (dotacji Ministerstwa Zdrowia) oraz z dochodów z majątku, w tym dzierżawy majątku na rzecz nowopowstałego NZOZ oraz dzierżawy części majątku niewykorzystywanej przez szpital, a także z odzyskanych należności oraz z przejętych środków pieniężnych SPZOZ w likwidacji. Z ogólnej powierzchni użytkowej Szpitala, przeznaczonej na świadczenie usług medycznych (19.119,01 m²), Szpital dla celów prowadzenia działalności statutowej miał zająć 17.158,55 m² – powierzchnia ta będzie dzierżawiona na rzecz NZOZ, a pozostała powierzchnia zostanie wydzielona na rzecz innych podmiotów.

W 2011 r., w momencie przejęcia zobowiązań po SPZOZ nastąpił znaczny wzrost wskaźnika zadłużenia Powiatu (do 73,78%) i mimo ich częściowej spłaty, do chwili obecnej wskaźnik ten utrzymuje się na wysokim poziomie (54,96%).

Spłata zobowiązań stanowi duże obciążenie dla Powiatu, gdyż jego podstawowy budżet roczny zamyka się kwotą ok. 30 mln zł, w tym obejmując dochody w wysokości ok. 3 mln zł wypracowane przez samorząd i przeznaczane na realizację zadań własnych.

Zgodnie z założeniami Programu Naprawczego, Powiat m.in. zobowiązał się do:

- całkowitego wstrzymania wydatków na remonty dróg w latach 2012-2014 oraz przeznaczenia na ten cel w 2015 r. kwoty 300 tys. zł, która w latach następnych będzie waloryzowana o wskaźnik inflacji (faktycznie poniesione wydatki na remonty zmniejszyły się z kwoty 1,556 tys. zł w 2011 r. do odpowiednio: 220 tys. zł w 2012 r., 181 tys. zł w 2013 r. i 158 tys. zł w 2014 r.),
- całkowitego wstrzymania wydatków inwestycyjnych (majątkowych) w latach 2012-2013, a w kolejnych latach przeznaczania na ten cel: w latach 2014-2015 po 500 tys. zł rocznie, w latach 2016-2017 po 1.000 zł rocznie, w latach 2018-2025 założono wzrosty wydatków po 500 tys. zł rocznie, a w latach 2026-2032 przyjęto stały poziom wydatków inwestycyjnych równy 5.000 tys. zł,
- zamrożenie wydatków na wynagrodzenia i składki od nich naliczane w latach 2012-2013, a w kolejnych latach podniesienie wynagrodzeń: w roku 2014 o wskaźnik inflacji, natomiast w latach 2015-2032 o 1% powyżej inflacji.

(dowód: akta kontroli str. 268-273, 337-379, 453, 1884-1887)

Przejęte przez Powiat należności po zlikwidowanym SPZOZ wynosiły 2.574.685,04 zł i dotyczyły:

³⁵ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.), zwana dalej „ustawą o finansach publicznych”,

- kwoty 626.057,13 zł należności z tytułu usług – kwota obejmująca 35 kontrahentów, z czego 244.618,25 zł od NZOZ m.in. za sprzedane leki, tlen medyczny, odczynniki chemiczne i sprzęt medyczny, oraz 323.834,03 zł od Oddziału Wojewódzkiego NFZ w Łodzi za usługi medyczne,
- należności od pracowników z tytułu składek ZUS od otrzymanych wynagrodzeń, powstałe w wyniku potrąceń komorniczych na wynagrodzenia wynikające z wyroków sądowych – 1.896.500,50 zł,
- pożyczek z ZFŚS spłacanych przez 9 pracowników SPZOZ – 2.178 zł,
- zwrotu opłaty za kaucje na opakowania – 465 zł,
- pozostałych należności – 49.484,41 zł (dotyczących głównie nierozliczonych kwot pobranych przez komorników sądowych z tytułu wyegzekwowanych przez nich zaległości).

Do 31 grudnia 2011 r. spłacono należności w kwocie 346.139,10 zł (dotyczące wyłącznie należności głównej).

Ogółem, do 30 kwietnia 2014 r. dłużnicy wpłacili 2.726.200,55 zł. Z tytułu ujawnionych nowych należności, naliczonych odsetek za zwłokę oraz na podstawie wyroków sądowych dopisano łącznie 1.944.571,99 zł, natomiast odpisów na łączną kwotę 1.207.653,27 zł dokonano głównie w związku z ugodami zawartymi z Łódzkim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia³⁶ (ŁOW NFZ) i pracownikami zlikwidowanego SPZPZ.

Saldo ww. należności na dzień 30 kwietnia 2014 r. wynosiło 585.403,21 zł i obejmowało głównie należności od pracowników zlikwidowanego SPZOZ, objęte ugodami lub będące w trakcie postępowania sądowego, kwotę nierozliczonych należności od komornika oraz należności dotyczące osób zmarłych, wobec których badana jest sytuacja majątkowa spadkobierców, w celu podjęcia przez Zarząd decyzji o ewentualnym dochodzeniu należności lub ich umorzeniu.

(dowód: akta kontroli str. 707-1018, 2247-2300)

Poza udziałem w planie B, Powiat udzielał Spółce wsparcia, polegającego na:

- odroczeniu terminu płatności należności z tytułu czynszu dzierżawnego w sytuacji zagrożenia bieżącej płynności finansowej,
- umorzeniu odsetek od nieterminowej zapłaty czynszu dzierżawnego w kwocie 62.667 zł,
- opracowaniu programu funkcjonalno-użytkowego dotyczącego rozbudowy obiektów szpitalnych w zakresie rozwoju balneologii i rehabilitacji w oparciu o wykorzystanie wód geotermalnych za kwotę 55,4 tys. zł (środki własne powiatu) oraz złożeniu w Urzędzie Marszałkowskim w Łodzi wstępnego wniosku o dofinansowanie ze środków UE ww. zadania,
- złożeniu wniosku do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi o dofinansowanie przedsięwzięcia pn. „Montaż modułu kogeneracyjnego pracującego w układzie skojarzonego wytwarzania ciepła i energii elektrycznej oraz współpracującego z systemem geotermii niskotemperaturowej” w kwocie 2.254,5 tys. zł,
- popieraniu i podejmowaniu działań o zwiększenie kontraktu w ŁOW NFZ,
- promowaniu działalności medycznej Spółki między innymi poprzez zorganizowanie ogólnopolskiej konferencji balneologicznej, nominowanie Spółki do ogólnopolskich konkursów dotyczących podmiotów ochrony zdrowia.

(dowód: akta kontroli str. 1642-1659, 2229-2234)

1.4. Ocena działań j.s.t. zmierzających do pozyskania środków z budżetu państwa.

Program reorganizacji w systemie ochrony zdrowia na obszarze Powiatu Poddębickiego w zakresie dotyczącym SPZOZ, Rada Powiatu przyjęła Uchwałą Nr VIII/51/11 z dnia 5 maja

³⁶ Na podstawie ugody z dnia 23 kwietnia 2013 r. oraz ugody sądowej z dnia 9 maja 2011 r., w dniu 22 maja 2011 r. ŁOW NFZ uregulował kwotę 733.925,70 zł (należność główna) z dochodzonej przez Powiat na drodze sądowej należności w kwocie 1.572.082,73 zł z tytułu nadwykonanych świadczeń w latach 2010 i 2011. W związku z zapłatą uzgodnionej kwoty w terminie określonym w ugodzie, Powiat nie naliczał odsetek za zwłokę.

2011 r. Jednocześnie zaakceptowała i przyjęła do realizacji analizę ekonomiczno - finansową (biznesplan) Spółki określając warunki i możliwości funkcjonowania spółki kapitałowej w okresie 5 lat od wpisania do rejestru zakładów opieki zdrowotnej NZOZ-u utworzonego przez tą spółkę. Rada Powiatu przyjęła do realizacji także propozycje restrukturyzacji i spłaty zobowiązań Powiatu Poddębickiego powstałych w wyniku likwidacji SPZOZ.

Program reorganizacji spełniał warunki określone w pkt 8 przyjętego przez Radę Ministrów uchwałą z dnia 27 kwietnia 2009 r. programu wieloletniego pod nazwą „Wsparcie jednostek samorządu terytorialnego w działaniach stabilizujących system ochrony zdrowia”.

(dowód: akta kontroli str. 266-336)

W dniu 12 sierpnia 2011 r. Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) - w oparciu o dokumenty przedstawione przez Starostwo oraz pozytywną opinię wydaną przez NFZ dokonał oceny biznesplanu oraz oceny propozycji restrukturyzacji i spłaty przejętych zobowiązań. Wydając ocenę warunkową (S2), BGK uznał, że realizacja biznesplanu, propozycji restrukturyzacji jest prawdopodobna, wskazuje jednak na zidentyfikowane trudniejsze punkty, mogące utrudnić jego realizację. W tym przypadku, niezbędnym i jedynym warunkiem koniecznym do zmiany statusu oceny, jest uzyskanie dokumentu potwierdzającego gotowość Ministerstwa Finansów do udzielenia pożyczki z budżetu państwa w kwocie powyżej 8 mln zł.

Na wniosek Powiatu, pismem z dnia 23 sierpnia 2011 r. Wojewoda Łódzki zawiadomił Radę Powiatu o objęciu programem „Wsparcie jednostek samorządu terytorialnego w działaniach stabilizujących system ochrony zdrowia”.

W oparciu o umowę z dnia 26 września 2011 r., Powiat uzyskał dotację z Ministerstwa Zdrowia³⁷ na regulowanie zobowiązań przejętych po zlikwidowanym Szpitalu w ramach programu pn. „Wsparcie jednostek samorządu terytorialnego w działaniach stabilizujących system ochrony zdrowia” - w kwocie 33.707.595,57 zł.

Termin wykorzystania dotacji ustalono na dzień 31 grudnia 2011 r., a termin jej rozliczenia do 15 stycznia 2012 r.

Aneks nr 1/2011 z dnia 2 listopada 2011 r. podwyższono kwotę dotacji do kwoty 33.926.692,34 zł. Umowa obowiązywała od dnia 1 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2011 r.

Środki dotacji wpłynęły na rachunek Starostwa w dniach: 29 września 2011 r. (33.707.595,57 zł) i 17 listopada 2011 r. (219.096,77 zł).

Realizując obowiązek ustalony § 3 ust. 2 umowy, Powiat sporządził - na wzorze ustalonym umową - końcowe rozliczenie z realizacji umowy.

Łączna kwota rozliczonych zobowiązań wynosiła 43.081.394,99 zł³⁸, z czego środkami z dotacji sfinansowano 33.926.692,34 zł, pokrywając różnicę pożyczką otrzymaną z Ministerstwa Finansów³⁹ oraz środkami własnymi Powiatu.

W rozliczeniu z dnia 15 grudnia 2012 r. wykazano pełne wykorzystanie otrzymanej dotacji, z przeznaczeniem na spłatę zobowiązań:

- publicznoprawnych do wysokości 28.156.927,92 zł – uregulowano zobowiązania wobec: ZUS (27.446.982,85 zł) i Urzędu Skarbowego w Poddębicach⁴⁰ (709.945,07 zł);
- kredytu do BRE Banku (5.368.881 zł),
- cywilno-prawnych z tytułu dostaw i usług oraz wynagrodzeń pracowniczych do wysokości 400.883,42 zł.

Przelewy na konta wierzycieli realizowane były w terminie od 16 sierpnia do 5 grudnia 2011 r.

(dowód: akta kontroli str. 393-440)

Analiza wykorzystania dotacji nie wykazała nieprawidłowości. Wszystkie podmioty rzeczywiście były wierzycielami świadczeniodawcy, kwota wierzytelności ustalona została w bilansie SPZOZ na dzień likwidacji i zaktualizowana przed dokonaniem spłaty, natomiast w przypadku wierzytelności cywilno-prawnych, była wynikiem zawartych ugód, skutkujących

³⁷ Umowa 16/2011/JST/2236/1089,

³⁸ Z czego zobowiązania publicznoprawne do kwoty 32.759.821,84 zł, z tyt. kredytu do BRE Banku do 5.559.147,83 zł oraz cywilno-prawne do kwoty 4.762.425,32 zł,

³⁹ W kwocie 8.292.946 zł,

⁴⁰ z tytułu podatków PIT, CIT i VAT, kosztów egzekucyjnych i odsetek za zwłokę,

m.in. umorzeniem od 50% do 100% odsetek od wierzytelności głównej (łącznie 40.6678,08 zł).

(dowód: akta kontroli str. 1306, 1249-1256, 1258-1461)

Warunkiem uzyskania dotacji był udział własny Powiatu wynoszący 20% spłacanych zobowiązań. Przy wartości dotacji wstępnie oszacowanej na kwotę 33.171.783 zł, minimalny wkład własny powinien wynieść nie mniej niż 8.292.945,81 zł. Z uwagi na brak możliwości sfinansowania wkładu własnego przez powiat, Rada Powiatu wyraziła⁴¹ wolę zaciągnięcia pożyczki z budżetu państwa na podstawie art. 224 ustawy o finansach publicznych oraz wprowadziła⁴² Program Naprawczy dla Powiatu Poddębickiego, będący warunkiem otrzymania tej pożyczki.

Po uzyskaniu pozytywnej opinii RIO w Łodzi, przy piśmie z dnia 18 kwietnia 2011 r. Starosta złożył w Ministerstwie Finansów wniosek o pożyczkę w kwocie 8.292.946 zł. Na podstawie umowy z dnia 28 września 2011 r. Powiat uzyskał pożyczkę we wnioskowanej wysokości, z ostatecznym terminem spłaty do 31 grudnia 2026 r.⁴³, a jej zabezpieczenie stanowiło 16 weksli własnych in blanco wraz z deklaracją wekslową. Oprocentowanie pożyczki określono w wysokości połowy stopy redyskontowej weksli NBP – 3%. Środki wpłynęły na rachunek bankowy Starostwa w dniu 3 października 2011 r.

Pożyczkę wykorzystano w całości i zgodnie z przeznaczeniem, na dofinansowanie całkowitej spłaty zobowiązań przejętych po SPZOZ, wymagalnych na dzień zakończenia likwidacji, w tym:

- publicznoprawnych do wysokości 4.332.946 zł – uregulowano zobowiązania wobec: ZUS (3.992.946 zł) i Urzędu Skarbowego w Poddębicach⁴⁴ (340.000 zł),
- cywilno-prawnych z tytułu dostaw i usług (3.300.000 zł),
- wynagrodzeń pracowniczych⁴⁵ (660.000 zł).

Starostwo przekazało do Ministerstwa rozliczenie poniesionych wydatków przy piśmie z dnia 28 października 2011 r. tj. z zachowaniem terminu określonego w § 2 pkt 2 umowy pożyczki.

Ponadto, realizując obowiązki wyrażone w § 2 pkt 6 umowy, Powiat przekazuje do Ministerstwa Finansów: kwartalne informacje o przebiegu realizacji programu naprawczego, kwartalne informacje dotyczące terminowego wykonania zobowiązań, w tym publicznoprawnych oraz niezaciąganiu bez zgody żadnych innych pożyczek i kredytów, sprawozdania budżetowe (Rb-27S, Rb-28S, Rb-NDS, Rb-N i Rb-Z) za każdy kwartał, informację o przebiegu wykonania budżetu powiatu Poddębickiego za okresy półroczne (z czego roczne informacje wraz z opinią RIO).

Prawidłowość wykorzystania i rozliczenia pożyczki oraz terminowość wywiązywania się z obowiązków określonych w umowie z dnia 28 września 2011 r., kontrolowana była w 2012 r. przez Urząd Kontroli Skarbowej w Łodzi. W ww. zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 451-570, 1249-1256)

Powiat zlikwidował SPZOZ i powołał spółkę kapitałową oraz NZOZ w terminach nieprzekraczających dat określonych w harmonogramie załączonym do „Programu reorganizacji”. Czynności likwidacyjne zakończone zostały 31 lipca 2011 r. W dniu 27 kwietnia 2011 r. zarejestrowano w KRS spółkę „Poddębickie Centrum Zdrowia”, a w dniu 5 kwietnia 2010 r. Zarząd Spółki utworzył Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Poddębickie Centrum Zdrowia”. NZOZ zarejestrowany został w dniu 13 czerwca 2011 roku przez Wojewodę Łódzkiego. W dniu 30 czerwca 2011 r. podpisano z Narodowym

⁴¹ Uchwała VIII/55/11 z dnia 5 maja 2011 r.

⁴² Uchwałą VIII/52/11 z dnia 5 maja 2011 r., ze zmianami wprowadzonymi Uchwałą X/70/11 z dnia 28 lipca 2011 r. w wyniku uwag zgłoszonych przez Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Finansów,

⁴³ W harmonogramie spłaty założono spłatę rat kapitału na koniec każdego roku oraz kwartalną spłatę odsetek od pożyczki,

⁴⁴ z tytułu podatków PIT,

⁴⁵ Na wypłacone wobec pracowników zobowiązania składały się zaległe wypłaty z tytułu: wynagrodzeń za dyżury (167.220,51 zł), wynagrodzeń z tytułu umów o pracę oraz umów zlecenia (70.475,80 zł), wynagrodzeń za nadgodziny (31.702,58 zł), nagrody jubileuszowe (7.225,51 zł), odprawy (12.279,07 zł), ekwiwalent za urlop (148.475,90 zł) oraz wypłaty z funduszu socjalnego (4.076 zł),

Funduszem Zdrowia w Łodzi cesję⁴⁶ o przejęciu kontraktu po SPZOZ przez NZOZ, który z dniem 1 lipca 2011 r. rozpoczął działalność medyczną.

(dowód: akta kontroli str. 18-243, 1881-1883)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono poniższe nieprawidłowości:

- Powiat nie wystawiał faktur Spółce z tytułu realizacji umów dzierżawy gruntu (nr 273/GN/13 z dnia 20 czerwca 2013 r. i nr 349/GN/13 z dnia 9 października 2013 r.), w związku z czym nie płaćła ona za dzierżawę gruntu.

Jak wyjaśniła Skarbnik Powiatu, brak wystawienia faktur z tytułu realizacji umów dzierżawy gruntu wynikał z przeoczenia, co zostało skorygowane w trakcie kontroli NIK, tj. w dniu 24 lipca 2014 r., przez wystawienie faktury za zaległe okresy (łącznie kwota należności wyniosła 16,40 zł brutto).

(dowód: akta kontroli str. 1028-1034, 1082-1244, 1586-1589)

- wezwania do zapłaty zaległości Spółki z tytułu czynszów dzierżawnych wystawiano w okresach kwartalnych, pomimo braku wpłaty należności za poszczególne miesiące. Powyższe tłumaczono przyjętą w przypadku Spółki zasadą przypomnień telefonicznych i ustnych, podczas spotkań z jej Zarządem.

(dowód: akta kontroli str. 1586-1675, 2229-2234)

- odsetki z tytułu nieterminowej zapłaty przez Spółkę PCZ czynszów dzierżawnych, Powiat ewidencjonował w ciężar konta 01/100-1, dotyczącego należności przejętych po zlikwidowanym SPZOZ, co było niezgodne z obowiązującym w Starostwie Zakładowym Planem Kont. Powyższy błąd tłumaczono pomyłką pracownika dokonującego księgowania.

(dowód: akta kontroli str. 1586-1675, 2229-2234)

- w 2013 r. Powiat nieprawidłowo przypisał byłemu pracownikowi SPZOZ należności w kwocie 2.550,05 zł, w sytuacji gdy już na koniec 2012 r. osoba ta nie posiadała zadłużenia, a określona w piśmie Zarządu Powiatu⁴⁷, będącym podstawą zapisu księgowego, kwota 2.550,05 zł dotyczyła zmniejszenia długu, a nie przypisu należności. Błędne księgowanie skorygowano dopiero w trakcie kontroli, tj. w dniu 8.09.2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 707-710, 717-721, 843-848, 860-870, 2247-2251)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Uwagi Najwyższej Izby Kontroli dotyczą poniższych zagadnień:

- wnosząc do Spółki aportem tomograf komputerowy, Powiat nie zlecił sporządzenia jego wyceny, a sprzęt przekazał wg wartości ewidencyjnej (księgowej). Działanie takie było niezgodne z treścią obowiązującego w dniu wniesienia aportem sprzętu art. 16g ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych⁴⁸ oraz mogło wypłynąć na wysokość podatku VAT należnego do zapłaty w związku z ww. aportem.

Jak wynika z wyjaśnienia Starosty Poddębickiego, wycena tomografu komputerowego na dzień jego wniesienia aportem do Spółki nie została sporządzona przez rzeczoznawcę, gdyż był to sprzęt nowy, zakupiony w październiku 2010 r. i nie był użytkowany przez SPZOZ z uwagi na brak kontraktu z NFZ w tym zakresie oraz brak możliwości jego wykorzystania do celów komercyjnych, zgodnie z zasadami określonymi w umowie o dofinansowanie jego zakupu (przeprowadzano jedynie jego kalibrację), w związku z czym jego zużycie było równe kosztowi amortyzacji. Tomograf został przekazany po upływie dziesięciu miesięcy od daty zakupu według wartości księgowej. Dzięki ustaleniu wartości tomografu na podstawie danych

⁴⁶ Porozumienia pomiędzy ŁOW NFZ, SPZOZ, PCZ Sp. z o.o. i Powiatem Poddębickim o przejęciu z dniem 1 lipca 2011 r. praw i obowiązków wynikających z zawartych przez SPZOZ umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, NFZ zobowiązał się do zapłaty na rzecz SPZOZ za świadczenia zrealizowane do dnia 30 czerwca 2011 r., z terminem rozliczenia do 14 sierpnia 2011 r.,

⁴⁷ Pismo OZ.0123.73.3.2011 Zarządu Powiatu z dnia 4.01.2012 r.,

⁴⁸ Dz. U. z 2011 r. Nr 74, poz. 397 ze zm.,

księgowych, tj. pomniejszając wartość początkową o amortyzację, Powiat nie poniósł dodatkowych kosztów związanych z wynagrodzeniem rzeczoznawcy.

(dowód: akta kontroli str. 1028-1034, 1063-1064, 1898-1899, 1909-1916, 2235-2239)

- nieskutecznego – w ocenie NIK - nadzoru nad pracami likwidatora SPZOZ, sprawowanego przez Powiat.

Powiat nie wyegzekwował bowiem terminowego i rzetelnego przeprowadzenia inwentaryzacji składników majątku, wymaganej przepisem art. 26 ustawy o rachunkowości⁴⁹. Likwidator nie przeprowadził inwentaryzacji na dzień zakończenia likwidacji SPZOZ, tj. na 31 lipca 2011 r., a inwentaryzacja przeprowadzona na dzień zakończenia przez SPZOZ działalności medycznej (tj. na 30 czerwca 2011 r.) nie objęła należności i zobowiązań.

Jak wyjaśnił Starosta Poddębicki, wyegzekwowanie wszystkich obowiązków likwidatora było bardzo utrudnione z uwagi na bardzo krótki, trwający zaledwie 3 miesiące, okres likwidacji SPZOZ, absencję chorobową trzech kluczowych pracowników działu księgowego SPZOZ, w tym głównego księgowego i jego zastępcy oraz długotrwałe zwolnienie lekarskie likwidatora. W związku z powyższym, wiele zadań wykonywanych było przy współudziale pracowników Starostwa, np. przez cały okres trwania likwidacji uzgadniali i potwierdzali salda z wierzycielami, w wyniku czego zawarte zostały stosowne ugody.

(dowód: akta kontroli str. 46-105, 172-192, 1898-1899, 1909-1920, 2229-2234, 2240-2243)

Ponadto, jak wyjaśnił Starosta, majątek zinwentaryzowany na dzień 30 czerwca 2011 r. (środki trwałe) był podstawą sporządzenia bilansu likwidacyjnego SPZOZ na dzień 31 lipca 2011 r., jako że w okresie od 1 do 31 lipca 2011 r. SPZOZ nie prowadził żadnej działalności.

NIK wskazuje, że Zarząd przyjął końcowe sprawozdanie z działalności likwidatora (uchwałą 37/326/11 z dnia 13 października 2011 r.), w sytuacji gdy nie zostało ono rzetelnie sporządzone. Oprócz braku inwentaryzacji przeprowadzonej na dzień zakończenia likwidacji, nie obejmowało ono wszystkich pozycji należności - kontrola wykazała, że m.in. w IV kwartale 2011 r. Starostwo musiało dokonać przypisu należności w kwocie 1.002,89 zł w związku z wpłatą na rachunek bankowy Starostwa kwot dotyczących zwrotu składki ZUS przez dwóch pracowników (797,89 zł) oraz spłaconej przez dwie osoby pożyczki z ZFŚS (210 zł), a nieujętych w dokumentach przekazanych przez SPZOZ.

W bilansie zamknięcia likwidacji SPZOZ m.in. nie wykazano również zobowiązań z tytułu pochodnych od naliczanych przez Zakład, a wypłacanych przez Powiat wynagrodzeń byłych pracowników SPZOZ, a bilans na zakończenie inwentaryzacji obejmował rozliczenia międzyokresowe, dotyczące kosztów przypadających do rozliczenia po dacie likwidacji Zakładu (w tym po 31 grudnia 2011 r.), które w przypadku likwidacji SPZOZ nie stanowią aktywów i winny być zaksięgowane do daty likwidacji jednostki. Ponadto, zgodnie z bilansem zamknięcia likwidacji oraz protokołem przekazania, obok zobowiązań na kwotę 52.959,3 tys. zł Powiat przejął od likwidatora SPZOZ środki pieniężne w kasie i na rachunkach w wysokości 297,4 tys. zł.

Jak wyjaśnił Starosta Poddębicki, Zarząd Powiatu przyjął sprawozdanie końcowe z działalności likwidatora SPZOZ z konieczności, uznając je za niekompletne, przy jednoczesnym braku możliwości wyegzekwowania od likwidatora sprostowania niewłaściwych danych (absencja chorobowa).

(dowód: akta kontroli str. 64-105, 181-192, 707-710, 755-770, 1249-1256, 1909-1916, 2229-2234)

Powiat nie wyegzekwował również sporządzenia protokołu przejęcia od likwidatora przekazywanych składników majątkowych (tomografu komputerowego), wymaganego treścią „oświadczenia woli”, wydanego przez Starostę i Wicestarostę w związku z rozwiązaniem umowy na użyczenie tomografu komputerowego w wykonaniu uchwały Zarządu Powiatu z dnia 5 kwietnia 2011 r.⁵⁰.

⁴⁹ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.),

⁵⁰ Uchwała Nr 14/138/11 w sprawie wypowiedzenia umowy użyczenia tomografu komputerowego wraz z oprzyrządowaniem, zgodnie z umową użyczenia okres wypowiedzenia wynosił 3 miesiące,

Z wyjaśnień Starosty Poddębickiego wynikało, iż spowodowane to było niedopełnieniem obowiązku przez likwidatora i natłokiem spraw, w które podczas procesu likwidacji SPZOZ zaangażowani byli pracownicy Starostwa.

(dowód: akta kontroli str. 1028-1034, 1063-1064, 2229-2234)

Protokół przekazania majątku po SPZOZ (ujętego w bilansie na zakończenie likwidacji) Powiat wyegzekwował od likwidatora dopiero 23 września 2011 r., w sytuacji zakończenia likwidacji z dniem 31 lipca 2011 r.

Jednocześnie, zgodnie z umową dzierżawy nr 116/GN/11 z 22 września 2011 r., Powiat wydzierżawił PCZ Sp. z o.o. tzw. „mienie po zlikwidowanym SPZOZ w Poddębicach” w sytuacji gdy protokół zdawczo-odbiorczy przekazania tego mienia do Starostwa przez likwidatora SPZOZ został podpisany dzień później, tj. 23 września 2011 r.

Jak wyjaśnił Starosta Poddębicki, powyższa sytuacja spowodowana była niedopatrzeniem wynikającym z natłoku spraw i nieobecności (chorobą) likwidatora.

(dowód: akta kontroli str. 609-634, 1028-1034, 1082-1211, 2229-2234)

- w załącznikach do umów dzierżawy Spółce pomieszczeń i wyposażenia, pomyłkowo ujęto wartości gruntu, niebędącego przedmiotem tych umów.

(dowód: akta kontroli str. 1028-1034, 1082-1171, 1080-1211)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, sposób przygotowania i procedurę przekształcenia SPZOZ w spółkę kapitałową.

2. Nadzór nad podległą spółką (szpitalem).

2.1. Ocena mechanizmów monitorowania sytuacji finansowej spółki.

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z art. 219 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych⁵¹ oraz § 24 Aktu Założycielskiego, stały nadzór nad działalnością PCZ Sp. z o.o. we wszystkich dziedzinach jej działalności, sprawuje Rada Nadzorcza Spółki.

Odbywa ona swoje posiedzenia przynajmniej raz na trzy miesiące i na bieżąco monitoruje wykonanie przyjętego planu finansowego/gospodarczego oraz realizację świadczeń zdrowotnych realizowanych przez Spółkę, ze szczególnym uwzględnieniem wykonania zawartych z NFZ kontraktów.

Powiat monitorował efektywność działania PCZ Sp. z o.o. Na posiedzenia Rady Nadzorczej zapraszany był Zarząd Powiatu i przedstawiciel Starostwa - najczęściej w posiedzeniach tych m.in. udział brała Naczelnik Wydziału Zdrowia, Pomocy Społecznej, Oświaty i Kultury, pomimo że obowiązujący w badanym okresie Regulamin Organizacyjny Starostwa⁵² nie określał odpowiedzialności za zadania w zakresie nadzoru nad spółkami, w których Powiat posiada udziały lub akcje.

Zasady te zostały unormowane dopiero w trakcie kontroli - w dniu 11 lipca 2014 r. Zarząd Powiatu przyjął uchwałę⁵³ w sprawie określenia szczegółowych zasad nadzoru właścicielskiego nad spółką „Poddębickie Centrum Zdrowia” Sp. z o.o. Określały one m.in. cele nadzoru właścicielskiego (wzrost efektywności działania, skuteczności zarządzania i wartości spółki oraz zapewnienie jawności i przejrzystości jej działania), a także wprowadzały system monitorowania Spółki, w oparciu o przekazywane cyklicznie informacje, sprawozdania oraz dane statystyczne, finansowe i ekonomiczne. Jako komórki nadzoru, wyznaczone zostały w szczególności: Wydział Finansów Starostwa (w zakresie spraw finansowych i ekonomicznych), Wydział zdrowia, Pomocy Społecznej, Oświaty, Kultury i Sportu (w zakresie działalności statutowej Spółki oraz przekazywanych danych statystycznych), Wydział Budownictwa, Inwestycji i Zamówień Publicznych (w zakresie spraw infrastruktury technicznej, inwestycji i remontów).

⁵¹ Dz. U. z 2013 r., poz. 1030 ze zm. (zwany dalej „ksh”),

⁵² wprowadzony Uchwałą Rady Powiatu nr VI/41/11 z dnia 30.03.2011 r., <http://www.biuletyn.net/nt-bin/start.asp?podmiot=poddebice&strona=14&typ=podmenu&typmenu=14&menu=10&id=6&str=1>,

⁵³ Uchwała nr 161/1231/14

Zarząd Spółki przekazywał Radzie Nadzorczej i Właścicielowi (Zarządowi Powiatu) informacje dotyczące funkcjonowania spółki i jej sytuacji finansowej.

W imieniu Powiatu Poddębickiego, będącego jedynym właścicielem Spółki, Zarząd Powiatu, jako Zgromadzenie Wspólników realizował uprawnienia i obowiązki właścicielskie, określone w ksh i statucie Spółki.

Zgromadzenie Wspólników podejmowało konieczne i przypisane prawem uchwały, ponadto Rada Nadzorcza pozytywnie opiniowała, a Zgromadzenie Wspólników zatwierdzało w ustawowych terminach, cały pakiet rocznej dokumentacji finansowej oraz roczne sprawozdania organów Spółki. Zgromadzenie kwitowało również Zarząd i Radę Nadzorczą. Zgodnie z zasadami i progami (limitami) ustalonymi w Akcie Założycielskim, Zgromadzenie Wspólników zatwierdzało zobowiązania Spółki oraz zmiany jej regulaminu organizacyjnego. Wyniki finansowe Spółki były przedmiotem obrad większości posiedzeń Zgromadzenia Wspólników. Ponadto, roczne sprawozdania finansowe były analizowane przez niezależnych biegłych rewidentów. Wszystkie sprawozdania z działalności spółki oraz sprawozdania finansowe za dany rok obrotowy były przedstawiane Zgromadzeniu Wspólników i omawiane przez Prezesa Zarządu Spółki.

W ramach prowadzonego monitoringu i kontroli Rada Nadzorcza i Właściciel otrzymywali kwartalne i roczne sprawozdania finansowe i statystyczne (F-01), roczne analizy realizacji świadczeń zdrowotnych i wykonania kontraktów z NFZ, a także codzienne raporty w zakresie obłożenia łóżek. Już w pierwszym okresie po przejęciu działalności medycznej, Spółka podjęła działania w celu zwiększenia kontraktu i polepszenia dostępności do świadczeń. W wyniku tych działań wartość kontraktu z ŁOW NFZ wzrosła z 15 mln zł w 2011 r. do 21,6 mln zł w 2012 r. (44%) i 22,7 mln zł w 2013 r. (52%).

Rozszerzony został zakres świadczeń zdrowotnych, i tak:

- 1) w 2012 r. zakontraktowane zostały nowe, dodatkowe świadczenia w rodzaju:
 - a) hospitalizacji w oddziałach: ortopedii, chirurgii onkologicznej, urologii planowej, chemioterapii, rehabilitacji ogólnoustrojowej,
 - b) szpitalnego oddziału ratunkowego,
 - c) rehabilitacji wieku rozwojowego (oddział dzienny),
 - d) ambulatoryjnej opieki specjalistycznej w poradniach: proktologii, chirurgii onkologicznej, tomografii komputerowej, alergologii,
 - e) pielęgniarstwa opieki długoterminowej,
 - f) medycyny szkolnej dla szkół zlokalizowanych na terenie gminy Uniejów,
- 2) w 2013 r. rozpoczął działalność oddział rehabilitacji (prewencji) rentowej ZUS.

Wrz z rozszerzeniem kontraktu w zakresie hospitalizacji zwiększona została liczba łóżek ze 122 (liczba łóżek rzeczywistych) w 2011 r. do 232 w 2012 r. i 282 w 2013 r.

Prowadzona przez Powiat analiza dostępności do świadczeń nie wykazała nieprawidłowości, przeciwnie potwierdzono satysfakcję pacjentów korzystających ze świadczeń realizowanych przez Spółkę. W porównaniu do okresu poprzedniego, tj. przed przekształceniem, stwierdzono poprawę zarówno jakości, jak i dostępności świadczeń.

(dowód: akta kontroli str. 1676-1880, 1900-1902, 1909-1977)

Wybrane dane o majątku Spółki, jego źródłach finansowania oraz uzyskiwanych w badanym okresie wynikach finansowych, przedstawiono w poniższym zestawieniu:

(w tys. zł)

Wyszczególnienie	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2013	30.04.2014
1. Suma bilansowa, w tym	3.858,7	6.846,2	5.845,6	5.485,9
1.1. Aktywa trwałe	2.087,0	2.477,3	2.617,3	2.591,2
1.2. Aktywa obrotowe	1.771,8	4.368,9	3.228,3	2.894,7
2.1. Kapitał własny	1.055,8	1.729,1	2.351,3	2.438,0
2.2. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania, w tym	2.803,0	5.117,0	3.494,3	3.047,9
2.2.1. zob. krótkoterminowe	2.803,0	5.117,0	349,4	3.047,9
3. Przychody ogółem, w tym	8.128,9	23.395,0	25.399,7	8.537,8
3.1. przychody ze sprzedaży	7.997,1	22.928,0	25.045,7	8.351,8
4. Koszty ogółem, w tym	9.472,7	22.815,6	24.656,3	8.474,0
4.1. koszty operacyjne, w tym	9.472,5	22.580,6	24.527,4	8.455,5
4.1.1. koszty wynagrodzeń ogółem wraz z pochodnymi	5.699,0	9.498,1	6.170,1	2.297,2
Przeciętny stan zatrudnienia (w etatach)	243,78	204,99	130,56	121,68

5. Wynik finansowy netto	-1.202,4	673,4	622,1	86,7
6. Wybrane wskaźniki ekonomiczne				
6.1. wskaźnik płynności finansowej ⁵⁴	63,2%	85,4%	923,9%	95,0%
6.2. wskaźnik wypłacalności ⁵⁵	72,6%	74,7%	59,8%	55,6%
6.4. wskaźnik rentowności majątku ⁵⁶	-31,2%	9,8%	10,6%	1,6%
6.5. wskaźnik rentowności kapitału własnego ⁵⁷	-15,0%	2,9%	2,5%	1,0%
6.6. wskaźnik rentowności netto sprzedaży ⁵⁸	-113,9%	38,9%	26,5%	3,6%

W wyniku analizy powyższych danych można stwierdzić, że zmiana formy organizacyjno-prawnej działalności Szpitala, wpłynęła korzystnie na jego kondycję finansową.

(dowód: akta kontroli str. 1775-1779)

W badanym okresie Powiat nie przeprowadzał w PCZ Sp. z o.o. kontroli. Z chwilą utworzenia Spółki funkcjonowanie ww. podmiotu precyzowały zapisy Kodeksu spółek handlowych oraz akt założycielski. W związku z powyższym nie było możliwości prawnych aby komórki merytoryczne Starostwa Powiatowego w Poddębicach kontrolowały Spółkę.

(dowód: akta kontroli str. 1900-1916)

Zagadnienia związane m.in. ze spłatą zobowiązań po zlikwidowanym SPZOZ oraz bieżącymi rozliczeniami z PCZ Sp. z o.o. z tytułu zawartych umów dzierżawy, były kontrolowane przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Łodzi, w ramach przeprowadzonej w Starostwie w połowie 2012 r. kontroli gospodarki finansowej i zamówień publicznych za lata 2010 - 2011. W trakcie kontroli RIO analizowała także prawidłowość przeprowadzonego w 2010 r. przetargu nieograniczonego o wartości szacunkowej powyżej 193.000 euro na dostawę i montaż sprzętu i urządzeń medycznych dla Szpitala Powiatowego w Poddębicach (w tym tomografu komputerowego, ucyfrowienia aparatu RTG i dostawy 33 pozycji innego sprzętu medycznego), udzielonego w związku z realizacją przez Powiat z Województwem Łódzkim umowy o dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2007-2013.

O wyniku kontroli, w tym stwierdzonych nieprawidłowościach m.in. w zakresie udzielonego zamówienia publicznego, Starostwo zostało poinformowane pismem z dnia 27 grudnia 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 2127-2183)

Ponadto, prawidłowość realizacji projektu „Dostawa i montaż sprzętu i urządzeń medycznych dla Szpitala Powiatowego w Poddębicach” była przedmiotem kontroli przeprowadzonej w grudniu 2010 r. przez Urząd Marszałkowski w Łodzi. W informacji pokontrolnej z dnia 21 lutego 2011 r. wskazano wyniki kontroli, w tym nieprawidłowości stwierdzone m.in. w zakresie udzielonego zamówienia publicznego oraz naliczono korektę finansową w łącznej wysokości 797.403,08 zł (10% wartości kosztów kwalifikowalnych). W wyniku złożonych przez Powiat zastrzeżeń, w informacji pokontrolnej z dnia 22 marca 2011 r. m.in. obniżono wysokość korekty finansowej do 2%, tj. do kwoty 159.479,81 zł (środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego), następnie decyzją Zarządu Województwa Łódzkiego z dnia 3 lipca 2012 r. postępowanie w sprawie zwrotu ww. kwoty ze środków EFRR oraz 28.478,54 zł ze środków budżetu państwa zostało umorzone.

(dowód: akta kontroli str. 2184-2228)

W badanym okresie do Starostwa nie wpłynęła żadna skarga dotycząca działalności Zarządu Spółki, a spośród sześciu skarg złożonych do Starostwa w zakresie nadzoru nad szpitalem, jedna (złożona w marcu 2011 r.) dotyczyła działalności Dyrektora SPZOZ przed likwidacją (wielokrotne używanie sprzętu jednorazowego), a pięć pozostałych dotyczyło zastosowanych procedur medycznych oraz zachowania personelu Szpitala. Sprawy te zostały przekazane do Spółki celem wyjaśnienia.

(dowód: akta kontroli str. 1888)

Ustalone
nieprawidłowości

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie prowadzonego przez Starostwo monitorowania sytuacji finansowej Spółki.

⁵⁴ Liczony stosunkiem aktywów bieżących do zobowiązań bieżących (wskaźnik pokrycia bieżących zobowiązań),

⁵⁵ Liczony stosunkiem zobowiązań ogółem do majątku ogółem (wskaźnik ogólnego zadłużenia),

⁵⁶ Liczony stosunkiem wyniku finansowego netto do sumy aktywów (ROA),

⁵⁷ Liczony stosunkiem wyniku finansowego netto do wartości kapitału własnego (ROE),

⁵⁸ Liczony stosunkiem wyniku finansowego netto do przychodów ze sprzedaży,

3. Współpraca z NFZ oraz innymi j.s.t. w celu analizy potrzeb zdrowotnych oraz tworzenia warunków funkcjonowania systemu ochrony zdrowia.

Opis stanu faktycznego

Analiza potrzeb zdrowotnych mieszkańców była m.in. prezentowana w „Analizie ekonomiczno – finansowej (biznesplanie) SPZOZ w Poddębicach”, opracowanej w 2011 r. przez firmę Doradca Consultans Ltd. W dokumencie tym zawarta została analiza dotycząca konkurencji i infrastruktury służby zdrowia w rejonie działania SPZOZ w Poddębicach, w tym wskaźniki demograficzne i epidemiologiczne dla regionu, analiza dotycząca struktury organizacyjnej, analiza rozwoju usług świadczonych przez NZOZ, w tym m.in. ocena możliwości wypracowania przyszłych przychodów, w tym usług komercyjnych.

Zgodnie z treścią wyjaśnienia złożonego przez Starostę Poddębickiego, w okresie przed przekształceniem szpital w Poddębicach miał bardzo złą opinię, brakowało leków, lekarzy specjalistów. Było to powodem migracji pacjentów do innych, lepszych i bezpieczniejszych szpitali. Z przeprowadzanych wówczas analiz wynikało, że pacjenci wolą leczyć się w szpitalach ościennych, głównie w Łęczycy, Sieradzu, Łodzi. Po przekształceniu podmiotu w Spółkę, sytuacja zmieniła się diametralnie. Obecnie szpital w Poddębicach posiada wysoko wykwalifikowaną kadrę, lekarzy posiadających olbrzymie doświadczenie i utrwaloną pozycję na rynku usług medycznych.

Jak wynika z opracowywanych przez ŁOW NFZ informacji dotyczących migracji pacjentów⁵⁹, nie tylko mieszkańcy powiatu nie poszukują już pomocy poza powiatem, ale również pacjenci spoza powiatu leczą się w Poddębicach.

O poprawie sytuacji w zakresie migracji dla Powiatu Poddębickiego świadczy wzrost liczby pacjentów szpitala (z 4.278 w 2010 r. do 10.426 w 2013 r. – o 144 %) oraz kontraktu z ŁOW NFZ (o 52%).

(dowód: akta kontroli str. 268-315, 1889-1897, 1909-1916, 1978-1982)

Zagadnienia dotyczące warunków funkcjonowania systemu ochrony zdrowia, w tym m.in. zabezpieczenia potrzeb zdrowotnych mieszkańców Powiatu, były przedmiotem współpracy prowadzonej przez Powiat z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, Samorządem Województwa Łódzkiego i Wojewodą Łódzkim oraz ŁOW NFZ.

W rezultacie tych działań, Powiat w szczególności: opiniuje Plan Działania Systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne dla Województwa Łódzkiego oraz wszystkie jego zmiany (aneksy), w 2012 r., poparł wniosek Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. M. Kopernika w Łodzi w sprawie dofinansowania projektu pn. „Wytworzenie infrastruktury technicznej pod instalację przyspieszacza liniowego w ramach realizacji Narodowego Programu Zwalczenia Chorób Nowotworowych”, wziął udział w zorganizowanej przez Zarząd Województwa Łódzkiego konferencji samorządowej dla pracowników urzędów gmin i powiatów, zajmujących się w samorządzie sprawami promocji i ochrony zdrowia oraz działaniami na rzecz dzieci, pn. „Zdrowie dzieci jest najważniejsze”, przystąpił do udziału w Ogólnopolskim Konkursie „Uzdrowić szpitale”, uczestniczył w projekcie pn.: „Rozwój potencjału społecznego gmin Poddębice i Zadzim poprzez podniesienie wiedzy mieszkańców z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej” dofinansowanym ze środków PROW.

W 2013 r. Powiat m.in.: uczestniczył w inicjatywie Regionalnego Ośrodka Onkologicznego Szpitala im. M. Kopernika w Łodzi i Urzędu Marszałkowskiego dotyczącej utworzenia Wojewódzkiej Sieci Onkohematologicznej, współpracował w zakresie opracowania wojewódzkiej mapy oceny potrzeb zdrowotnych, był współautorem stanowiska Konwentu Powiatów w sprawie zwiększenia środków na realizację usług medycznych w zakresie nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej, uczestniczył w kampanii „Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych w zakresie problematyki dotyczącej rozwiązywania problemów wynikających z uzależnienia od hazardu lub innych uzależnień nie stanowiących

⁵⁹ www.nfz-lodz.pl,

uzależnienia od substancji psychoaktywnych" poprzez rozpropagowanie materiałów informacyjno-edukacyjnych.

Ponadto, w maju 2014 r. Powiat zorganizował ogólnopolską konferencję pn. „Balneologia i Rehabilitacja w Centrum Polski”.

W ramach współpracy z Departamentem Polityki Zdrowotnej Łódzkiego Urzędu Marszałkowskiego, Powiat przekazał Zarządowi Województwa Łódzkiego uzyskane od gmin dane dotyczące kluczowych problemów zdrowotnych, które wymagają intensywnych działań profilaktycznych, służących do opracowania „Strategii Polityki Zdrowotnej dla Województwa Łódzkiego na lata 2014 – 2020”, a także w 2012 r. przyłączył się - poprzez rozpowszechnianie otrzymanych ulotek i plakatów - do realizacji kampanii „Co czwarty z nas” ukierunkowanego na poszerzenie wiedzy oraz zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat zaburzeń psychicznych.

Powiat uczestniczył też m.in. w planowaniu i realizacji programów zdrowotnych (m.in. w zakresie profilaktyki depresji u dzieci i młodzieży, próchnicy u dzieci w wieku szkolnym, niedowidzenia wad wzroku i zezów, oślepień i innych zaburzeń funkcji poznawczych, jaskry, nowotworów jelita grubego, dróg oddechowych i raka sutka, a także wczesnego wykrywania, zapobiegania i wczesnego rozpoznania cukrzycy typu 2 oraz wykrywania zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego).

Ponadto, w porozumieniu z samorządami miast i gmin z terenu Powiatu współpracował z Zarządem Województwa Łódzkiego w zakresie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego. W celu realizacji Programu, Zarząd Powiatu uchwałą z 1 grudnia 2011 r. powołał Zespół koordynujący realizację Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w latach 2011-2015, a uchwałą z 28 lutego 2012 r. Rada Powiatu uchwaliła Powiatowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla mieszkańców Powiatu Poddębickiego na lata 2012 – 2015.

Powiat współpracuje z Wojewódzkim Centrum Zdrowia Publicznego w zakresie realizacji Narodowego Programu Zdrowia oraz prowadzi publiczną edukację zdrowotną poprzez zamieszczanie artykułów prasowych w kwartalniku samorządowym Powiatu Poddębickiego. Na podstawie danych statystycznych opracowywanych przez Wojewódzkie Centrum Zdrowia Publicznego w Łodzi, Urząd Marszałkowski w Łodzi (Strategia Rozwoju Województwa) oraz Łódzki Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia Spółka prowadzi analizę zapotrzebowania na świadczenia zdrowotne. W oparciu o jej wyniki planowane są zmiany zakresu udzielanych świadczeń, w tym rozwój Spółki w kierunku onkologii (m.in. chirurgia onkologiczna - oddział szpitalny, chemioterapia, radioterapia) oraz ortopedii i rehabilitacji.

W wyniku ww. analiz, dostosowywano strukturę NZOZ do zakresu udzielanych i/lub planowanych do wprowadzenia świadczeń oraz kontraktów zawieranych z NFZ. Zmiany te były przedmiotem obrad Zgromadzenia Wspólników i podlegały jego zatwierdzeniu (np. likwidacja poradni proktologicznej i poradni chirurgii onkologicznej).

(dowód: akta kontroli str. 1692-1774, 1909-1916, 1983-2126)

W celu prawidłowego przygotowania się do kontraktowania świadczeń oraz rozszerzenia kontraktu na 2012 r. Spółka już w 2011 r. poniosła nakłady inwestycyjne w zakresie: uzupełnienia sprzętu wymaganego przez NFZ (369 tys. zł), adaptacji pomieszczeń SOR i innych oddziałów, zgodnie z wymogami sanitarno-epidemiologicznymi (ok. 150 tys. zł), kosztów przeglądów na wszystkich oddziałach sprzętu medycznego, który od lat nie był serwisowany przez SPZOZ (ok. 81 tys. zł), a także kompleksowego przeglądu i dostosowania urządzeń elektrycznych do odczytu energii elektrycznej (53 tys. zł). Łącznie poniesione przez Spółkę do dnia 22 lutego 2012 r. koszty wyniosły ponad 650 tys. zł.

Kolejne nakłady, poniesione w 2012 r. (147 tys. zł) dotyczyły przygotowania oddziału dla potrzeb rehabilitacji i prewencji rentowej ZUS, w tym: modernizacji pomieszczeń (81,5 tys. zł) i zakupu wyposażenia (65,5 tys. zł).

Planowane aktualnie nakłady inwestycyjne, mające na celu rozszerzenie zakresu świadczeń i rozwoju Spółki obejmują:

- a) zapewnienie kompleksowego leczenia nowotworów poprzez rozbudowę istniejącej bazy onkologicznej szpitala o ośrodek radioterapii oraz wprowadzenie badań screeningowych (szacunkowy koszt 26 mln zł).

- b) poprawę jakości i dostępu do świadczeń zdrowotnych w zakresie rehabilitacji medycznej w oparciu o wykorzystanie miejscowych wód geotermalnych z budową basenów geotermalnych wraz z całą infrastrukturą zabiegów balneologicznych, rozbudową łóżkowego oddziału rehabilitacji medycznej, zakupem nowoczesnego sprzętu i wyposażenia (27 mln zł),
- c) poprawę jakości i dostępu do świadczeń zdrowotnych dla pacjentów w stanie zagrożenia życia z budową lądowiska dla śmigłowców ratowniczych wraz z modernizacją szpitalnego oddziału ratunkowego, oddziału intensywnej terapii, oraz zakupem specjalistycznego sprzętu, takiego jak m. in.: respiratory, aparaty do znieczuleń, aparaty RTG i USG, łóżek OIT wraz z ich pełnym wyposażeniem w sprzęt monitorujący parametry życiowe, wyposażenie sali operacyjnej oraz rozbudowa infrastruktury informatycznej (25 mln zł),
- d) montaż modułu kogeneracyjnego pracującego w układzie skojarzonego wytwarzania ciepła i energii elektrycznej oraz współpracującego z systemem geotermii niskotemperaturowej (2,3 mln zł).

(dowód: akta kontroli str. 1909-1916)

Analiza zdolności Spółki do pozyskania dodatkowych środków z tytułu odpłatnej sprzedaży usług zdrowotnych przeprowadzona została jeszcze przed przekształceniem SPZOZ w spółkę i zawarta (pkt. 12.3) w biznesplanie. Podano w niej m.in., iż uzyskanie przychodów z tytułu usług komercyjnych możliwe jest w zakresie świadczeń rehabilitacyjnych (SPZOZ dysponuje nowoczesnym sprzętem, z którego wykorzystaniem planowano m.in. uruchomić nowoczesną salę fitness i siłownię), badań tomograficznych (w związku z pozyskaniem tomografu w ramach środków RPO, jego wykorzystanie do realizacji świadczeń komercyjnych możliwe będzie od 2016 r.), a także poprzez większy udział środków pacjentów ZOL z tytułu w partycypacji w kosztach długoterminowego pobytu na oddziale oraz od rodziców pacjentów Oddziału Pediatrycznego (obecnie stawka za pobyt na oddziale wraz z wyżywieniem w 2011 r. wynosiła 35 zł, na 2012 r. zaplanowano wzrost do 50 zł dziennie).

(dowód: akta kontroli str. 1692-1774, 1909-1916,)

Zgodnie z ww. założeniami biznesplanu, PCZ Sp. z o.o. podejmuje działania związane z pozyskiwaniem dodatkowych środków z tytułu odpłatnej sprzedaży usług medycznych. Regulamin organizacyjny Spółki przewiduje udzielanie przez NZOZ świadczeń odpłatnych, a w załączonym cenniku wskazuje ich wysokość. I tak m.in., obowiązująca od czerwca 2013 r. kwota opłaty m.in.: za pobyt rodzica z dzieckiem hospitalizowanym wynosi 15 zł, brutto za dobę, za wydanie zaświadczenia – 30 zł, w zakresie procedur Ambulatoryjnej Opieki Specjalistycznej – wartość punktowa procedury wynikająca z katalogu NFZ, pomnożona o cenę punktu plus 20%, natomiast w zakresie leczenia stacjonarnego – plus 50%.

(dowód: akta kontroli str. 1692-1774)

Strategię dotarcia do grupy docelowej zainteresowanych usługami świadczonymi przez Spółkę realizowano za pośrednictwem:

- stron internetowych: Spółki (www.nzozpcz.pl) i Powiatu (www.poddebicki.pl, www.szpital-poddebice.pl),
- kwartalnika samorządowego,
- ulotki informującej o zakresie usług i świadczeń,
- lokalnych imprez (jarmark wojewódzki w 2012 r., dożynki powiatowe, konferencja balneologiczna), na których Spółka prezentuje własną działalność medyczną, a ponadto prowadzi bezpłatny pomiar RR, poziomu cukru,
- specjalnych programów telewizyjnych (TVP 3, TVN, TVP Meteo, TVN 24),
- udziału w konkursach: Viktoria – znak jakości przedsiębiorców 2012 i 2013 r., Perły Medycyny, Lider Ochrony Zdrowia - popartego specjalnymi wydawnictwami promocyjnymi i informacjami na antenie ogólnopolskiej.

Możliwości korzystania przez mieszkańców powiatu z odpłatnych świadczeń zdrowotnych nie są jednak duże. W Powiecie występują wysokie bezrobocie (15,9% na dzień 30 kwietnia 2014 r.), a 11% mieszkańców korzysta z pomocy społecznej⁶⁰.

(dowód: akta kontroli str. 1909-1916, 1983-2126)

W badanym okresie Powiat nie brał udziału w negocjowaniu z NFZ wartości kontraktów na poszczególne świadczenia medyczne. Zadanie to wykonywała Spółka, będąca stroną umowy z NFZ.

Powiat współpracował też z ŁOW NFZ w zakresie dostosowania obszaru zabezpieczenia świadczeń nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej do obszaru Powiatu Poddębickiego, a w związku z przekroczeniem przez PCZ Sp. z o.o. limitów świadczeń zdrowotnych określonych w umowach zawartych na 2013 r., bezskutecznie interweniował w ŁOW NFZ – w wykonaniu uchwały Rady Powiatu⁶¹ - w sprawie zwiększenia kontraktu Spółki na świadczenia w zakresie hospitalizacji na ośmiu oddziałach, ambulatoryjnej opieki specjalistycznej w ramach czterech poradni oraz liczby zakontraktowanych badań endoskopowych i tomografii komputerowej.

(dowód: akta kontroli str. 1887-1897, 1909-1916)

Powiat Poddębicki analizował ruch migracyjny ludności na terenie powiatu. Dane w tym zakresie, a także dotyczące liczby osób korzystających z pomocy społecznej, stopy bezrobocia oraz dochodów mieszkańców, ujęte zostały w opracowaniach: „Strategia Rozwoju Powiatu Poddębickiego”⁶², „Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2007-2013”⁶³ oraz w „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014–2020 na terenie Powiatu Poddębickiego”⁶⁴.

(dowód: akta kontroli str. 273)

Z informacji⁶⁵ pozyskanej od Zastępcy Dyrektora Departamentu Polityki Zdrowotnej Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi m.in. wynika, że:

- na potrzebę racjonalizacji rozmieszczenia placówek ochrony zdrowia wskazywano m.in. w Programie Wojewódzkim — Strategii Polityki Zdrowotnej Województwa Łódzkiego na lata 2006 — 2013;
- w 2012 roku została powołana Regionalna Rada Polityki Zdrowotnej będąca ciałem o charakterze konsultacyjno-opiniotwórczym, m.in. w zakresie podejmowanych działań dotyczących planowania, organizacji i funkcjonowania polityki zdrowotnej w regionie łódzkim. W 2014 r. Członkowie Rady opiniowali m.in. diagnozę do „Strategii Polityki Zdrowotnej dla Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020”, analizę SWOT dla województwa w zakresie ochrony zdrowia oraz sam projekt „Strategii Polityki Zdrowotnej dla Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020”;
- na etapie tworzenia powyższych dokumentów Zarząd Województwa Łódzkiego wystąpił do starostów powiatów oraz prezydentów miast na prawach powiatu o przedstawienie aktualnych celów strategicznych i zadań w obszarze ochrony zdrowia, które nadają kształt działaniom podejmowanym przez władze powiatu oraz o wskazanie kluczowych problemów zdrowotnych, które wymagają wdrożenia intensywnych działań profilaktycznych na terenie powiatu. W dokumencie na lata 2014

⁶⁰ Uchwała Nr XLIII/262/14 Rady Powiatu w Poddębicach z dnia 26.06.2014 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014 – 2020 na terenie Powiatu Poddębickiego <http://www.biuletyn.net/nt-bin/start.asp?podmiot=poddebice/>,

⁶¹ Uchwała rady Powiatu Poddębickiego nr XXXVI/192/13 z dnia 26 września 2013 r. w sprawie zajęcia stanowiska w przedmiocie zwiększenia kontraktu na świadczenia zdrowotne realizowane przez Spółkę „Poddębickie Centrum Zdrowia” Sp. z o.o. w 2013 r. i w 2014 r.

⁶² <http://www.biuletyn.net/nt-bin/private/poddebice/27.pdf>,

⁶³ <http://www.biuletyn.net/nt-bin/start.asp?podmiot=poddebice/&strona=14&typ=submenu&typmenu=14&id=19&str=1>

⁶⁴ Uchwała Nr XLIII/262/14 Rady Powiatu w Poddębicach z dnia 26.06.2014 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014 – 2020 na terenie Powiatu Poddębickiego, http://www.biuletyn.net/nt-bin/start.asp?podmiot=poddebice/&strona=submenu_aktualnosci.asp&typ=podmenu&menu=24&podmenu=157&str=1&id=2074,

⁶⁵ Informacja uzyskana w ramach kontroli LLO-4101-009-02/2014, przeprowadzonej w tym samym zakresie w Starostwie Powiatowym w Kutnie,

- 2020 wskazano również specjalności, w obszarze których należałoby podjąć działania zwiększające dostęp do świadczeń.
 - partnerem do dyskusji w zakresie organizacji, funkcjonowania i finansowania systemu ochrony zdrowia ze środków publicznych jest także ŁOW NFZ;
 - w ramach monitoringu Programu Wojewódzkiego - Strategii Polityki Zdrowotnej Województwa Łódzkiego na lata 2006 - 2013 dokonywano co roku diagnozy stanu zdrowia mieszkańców województwa łódzkiego. Ponadto, sytuację epidemiologiczną w regionie szeroko opisano w 2014 roku w ramach diagnozy do „Strategii Polityki Zdrowotnej dla Województwa Łódzkiego na lata 2014 -2020”.
- (dowód: akta kontroli str. 2301-2303)

Ustalono
nieprawidłowości

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie współpracy Starostwa z innymi jednostkami w celu analizy potrzeb zdrowotnych oraz tworzenia warunków funkcjonowania systemu ochrony zdrowia.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁶⁶, wnosi o terminowe dochodzenie od Spółki i prawidłowe ewidencjonowanie należności za udostępnione Spółce składniki majątku.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Łódź,

dnia 6 października 2014 r.

.....
miejscowość

.....
Data

Kontroler:

Agnieszka Tomalska
główny specjalista k.p.

A. Tomalska

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi

Dyrektor
Przemysław Szewczyk

P. Szewczyk

.....
podpis

⁶⁶ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.